LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
im. CZESŁAWA TAŃSKIEGO

w PUSZCZY MARIAŃSKIEJ

„Uczymy nie dla szkoły, lecz dla życia”

Seneka

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Puszcza Mariańska

Rok szkolny 2021/22

SPIS TREŚCI

Rozdział I **Wprowadzenie ……. str. 3**

Rozdział II **Wizja i misja szkoły…….. str.4**

Rozdział III **Sylwetka absolwenta szkoły……. str.5**

Rozdział IV **Wartości wybrane przez społeczność szkolną…… str.7**

Rozdział V **Ceremoniał i tradycje szkoły…… str.8**

Rozdział VI **Program Wychowawczo-profilaktyczny (PWP)…… str. 8**

VI.1. Wstęp……. str. 9

VI.2. Cel ogólny i cele szczegółowe…… str.9

VI.3. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym…….. str. 11

VI.4 Czynniki chroniące i czynniki ryzyka- Mapa środowiskowa……... str. 13

VI.5. Strategie i zadania wychowawczo-profilaktyczne…… str. 14

VI.6. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach…….. str. 25

VI.7. Ewaluacja……. str. 59

Rozdział VII **Uchwalenie PWP…….. str. 60**

Załączniki:

Załącznik 1 Regulamin Pocztu Sztandarowego …… str. 61

Załącznik 2 Akty prawne …… str. 62

Rozdział I Wprowadzenie

„Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie” -Akt Założycielski Akademii Zamojskiej 1595 rok

„Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.” (podstawa prawna: Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082)

Liceum im. Czesława Tańskiego w Puszczy Mariańskiej, zgodnie z art.26 ustawy Prawo oświatowe, realizuje program wychowawczo-profilaktyczny (PWP), który zawiera treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów; oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. PWP naszego liceum został opracowany przez zespół nauczycieli przy udziale uczniów i rodziców w oparciu o wizję i misję szkoły oraz zdiagnozowane potrzeby uczniów. PWP ma służyć integracji zadań: edukacyjnych, wychowawczo-profilaktycznych oraz szeroko rozumianej promocji zdrowia i przeciwdziałania zagrożeniom.

Treści oraz działania o charakterze wychowawczym realizowane przez kadrę nauczycielską oraz personel administracyjny są zgodne z ustalonymi przez Ministra Edukacji i Nauki i podanymi poniżej **kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2021/22.**[1]

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.

[1]podstawa prawna art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).

4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Rozdział II Wizja i misja Liceum im. Czesława Tańskiego

„Edukacja jest najpotężniejszym orężem w walce o lepszy świat”

Nelson Mandela

Otaczający nas świat nie zatrzymuje się nigdy i dla nikogo nieustannie zmieniając swoje oblicze, nas i nasze życie. Wielorakość i tempo zmian współczesnego świata powoduje, że czujemy coraz większą potrzebę nieustannego porządkowania otaczającej nas rzeczywistości tak aby móc ją zrozumieć i odnaleźć w niej miejsce, które pozwoli nam na najpełniejszy rozwój własnego potencjału oraz na wniesienie wkładu w dalszy rozwój rzeczywistości w wymiarze personalnym, lokalnym i globalnym.

W Liceum im. Czesława Tańskiego wierzymy, że edukacja jest najpotężniejszym orężem w walce o to by w swym szalonym pędzie świat nie zboczył z trajektorii wyznaczonej przez poczucie więzi, odpowiedzialności i wrażliwości społecznej;poszanowania prawdy i prawa; oraz otwartości i tolerancji. Jesteśmy przekonani, że szkoła zawsze była i pozostaje potężnym narzędziem do przekazywania wiedzy oraz kształtowania postaw zaangażowania społecznego, szlachetności, dbałości o rodzinę, zdrowie i środowisko. Wiemy także, że skuteczność narzędzi zależy od ich ciągłego doskonalenia co w przypadku szkoły oznacza, że szkoła jako narzędzie powinna podlegać procesowi ustawicznego uczenia się. Wyrazem takiej właśnie wizji edukacji, wychowania i szkoły jest misja naszego liceum.

„Uczymy nie dla szkoły lecz dla życia”

Seneka

„Nasza misja to Bycie szkołą pierwszego wyboru dzięki zapewnieniu twórczego, nieustannie dostosowującego się do wymogów współczesnego świata orazaktywnie wspierającego rozwój uczniówśrodowiska edukacyjno-wychowawczego opartego o uniwersalne wartości i zasady etyki, ukierunkowanego na pełen rozwój każdego ucznia w sferze duchowej, etycznej, intelektualnej, społecznej, emocjonalnej i fizycznejoraz rozwijającego

u młodzieży poczucie własnej godności, szacunku i tolerancji dla innych,odpowiedzialności i odwagi cywilnej oraz miłości do Ojczyzny".

Rozdział III Sylwetka absolwenta szkoły

„Nie inteligencja i siła lecz ustawiczna praca nad sobą jest kluczem do uwolnienia naszego potencjału" – Winston Churchill

Celem wszystkich działań dydaktyczno-wychowawczych podejmowanych przez szkołę, jest aby absolwenci Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Tańskiego, wspólniez rodziną i otaczającym nas środowiskiem społecznym:

- opuszczali mury szkoły jako dojrzali, świadomi, wytrwali w dążeniu do celu oraz odpowiedzialni za swoje decyzje i czyny obywatele Polski, Europy i świata, respektujący uniwersalne wartości etyczne oraz posiadający podstawową wiedzę ogólną, która umożliwiaim realizowanie własnego potencjału w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, aksjologicznej i społecznej;
- w życiu własnym i relacjach społecznych respektowali obowiązujące prawo, w tym prawa innych,dbali środowisko, w którym żyjemy, byli empatyczni, uważni, kulturalni, tolerancyjni, uprzejmi,umieli rozwiązywać problemy, zarządzać konfliktem i byli gotowi do służenia pomocą lub poproszenia o pomoc w razie potrzeby;
- cenili i szanowali pracę własną i innych. Byli kreatywni, otwarci na inne punkty widzenia, umieli aktywnie słuchać, wyciągać konstruktywne wnioski zarówno z rozmowy jak i z kontekstu, otwarci i rzeczowo dyskutować nad najlepszymi rozwiązaniami oraz dokładali należytej staranności w wykonywaniu wszystkich zadań.
- posiadali zdolność krytycznej i rzeczowej oceny siebie, innych oraz bieżącej sytuacji. Byli odważni i ciekawi świata, ale kierowali się wiedzą, rozsądkiem, i zdolnością oceny potencjalnych skutków podejmowanych przez nich decyzji zarówno w wymiarze prawnym, etycznym jak i krótko i długofalowym;
- Umieli spędzać konstruktywnie spędzać czas wolny m. in. rozwijając różnorodne zainteresowania i pasje; oraz;
- Promowalitradycję i dobre imię szkoły i wyrażali się z szacunkiem i godnością o ludziach, którzy pracowali nad ich wykształceniem i wychowaniem.

Sfery działania i właściwe im atrybuty

Sfera Działania	Atrybuty								
Aksjologicza (wartości)	Wysoka kultura osobista	Przestrzeganie zasad moralnych	Życzliwość i szacunek wobec innych	Odpowiedzialność za siebie i innych	Szacunek dla tradycji narodowej i szkolnej	Patriotyzm, cześć dla godłą, barw narodowych , hymn państwowy i munduru	Odwaga cywilna, zdolność przeciwstawiania się złu, nieuczciwosci i łamaniu prawa	Odpowiedzialność za ochronę i spósb korzystania w środowiska naturalnego	Obywatelskie poczucie za losy Polski, Europy i świata
Emocjonalna	Znajomość własnych mocnych i słabych stron	Akceptacja siebie	Świadomość własnych uczuć i myśli oraz potrzeby pracy nad sobą	Otwartość i gotowość na zmiany	Umiejetność udzielania i szukania pomocy	Świadomość własnej wartości umiejetność radzenia sobie ze stresem	Zdolnośc krytycznej oceny i dokonywania wyboru	Umijętność motywowania siebie i innych	Wytrwałość w dążeniu do celu
Intelektualna	Efektywność w posugiwaniu się wiedzą	Gotowość do kształcenia ustawicznego	Ciekawość i gotowość poznawcza oraz zdolnośc krytycznej oceny	Umiejętność posługiwania się językami obcymi	zdolność posługiwania się technologią IT and AI	Zdolność logicznego,krytycznego, twórczego myślenia	Umijętność korzystania z różnych źródeł informacji	Zdolność analizy, syntezy i prezentacji danych	Zdolność analizy danych i budowania modeli
Społeczna	Czynne uczestnictwo w życiu społecznym	Dbałość o kulturę języka i wypowiedzi	Umiejętność funkcjonowania w społeczeństwie demokratycznym	Umiejetność rzetelnej pracy indywidualnej i grupowej	Skuteczność w nawiązywaniu i utrzymywaniu poprawnych relacji	Umiejetność skutecznego kierowania własną przyszłością zawodową i społeczną	Wrażliwość społeczna, gotowośc do podjecia działań w obronie pokrzywdzonych	Umiejetność skutecznej kooperacji	Poczucie solidarności i współodpowiedzialności społecznej

Rozdział IV Wartości wybrane przez społeczność szkolną

„Nasze słowa i czyny są odbiciem naszych wartości”
Autor nieznany

Proces edukacyjno-wychowawczy w Liceum im. Czesława Tańskiegoopiera się ochrześcijański system wartości a za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie w naszej szkole służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

Celem jest zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do rozwoju oraz przygotowanie go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności**.** Przyjmując powyższe za ogólnie obowiązujące oraz mając na celu zaangażowanie uczniów, rodziców,kadry pedagogicznej i pracowników administracyjnych w procesach akceptacji wartości, które stanowią podstawę procesu edukacyjnego naszych uczniów szkoła przeprowadziła ankietę wśród uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi szkolnej, na podstawie której powstał prezentowany poniżej kryształ wartości Liceum im. Czesława Tańskiego.

Kryształ wartości społeczności naszej szkoły:

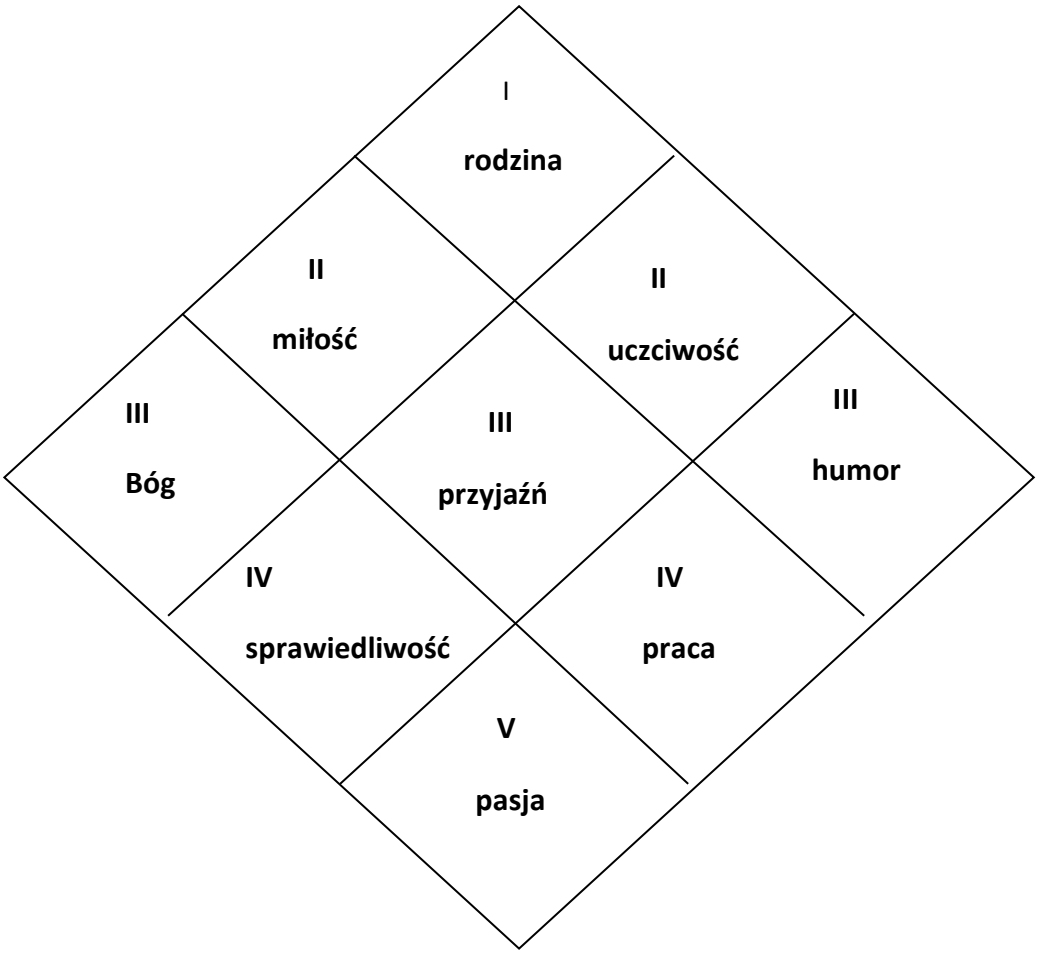

Rozdział V Ceremoniał i tradycje szkoły

Tradycje i ceremoniał szkolny są ważnym elementem szkolnego programu wychowawczego każdej szkoły.Na ceremoniał i tradycje Liceum im. Czesława Tańskiego składają się wpisane do szkolnego kalendarza imprezy o istotnym znaczeniu dla szkoły, uczniów, rodziców i lokalnej społeczności, które budują klimat szkoły i kształtują postawy uczniów.

Do takich imprez należą: Ślubowanie klas pierwszych, Święto patrona, jubileusze szkolne, akademie i uroczystości patriotyczne, wystawy i spektakle, spotkania z ciekawymi ludźmi, projekty uczniowskie, targi szkolne dla ósmoklasistów- dni otwarte, integracje klasowe i szkolne, rajdy i wycieczki szkolne, zawody sportowe, szkolny dzień sportu, projekty międzynarodowe.

Szkoła posiada także , nadany w 1980 r., sztandar, który reprezentuje szkołę i nadaję uroczystą rangę wydarzeniom o szczególnej istotności w życiu szkoły. Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w Szkole, dlatego członkami pocztu są uczniowie o nienagannej postawie, którzy są godni zaszczytu reprezentowania szkoły. Regulamin ceremoniału pocztu sztandarowego znajduje się w załączniku Nr.1.

Rozdział VI Program Wychowawczo-Profilaktyczny

„Nie oczekuj, że Twoje dziecko będzie takie, jakim Ty chcesz, żeby było. Pomóż mu stać się sobą, a nie Tobą.„ -
J.Korczak

VI.1. Wstęp

Wychowanie rozumiane jako wspieranie młodego człowieka w rozwoju kupełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej tak aby po ukończeniu naszej szkoły uczniowie mogli żyć szczęśliwie, skutecznie realizować plany dalszej nauki lub podjęcia pracy gwarantującej satysfakcję zawodową i godziwe zarobki jest ustawicznie wzmacniane i uzupełniane poprzez działania z zakresu profilaktyki młodzieży.

W świadomym i metodycznym wychowaniu szkolnym chodzi o to, aby działania wychowawczo-profilaktyczne były podporządkowane wszechstronnemu rozwojowi ucznia jako człowieka. Dlatego też

działania z zakresu profilaktyki młodzieży stanowią istotę szkolnego PWPLiceum Tańskiego, w którym zapewniamycałościowe oddziaływanie wychowawczeuzupełniane działaniami profilaktycznymi, ukierunkowanymi na wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zapobieganieproblemom w zakresie zachowania lub nauki.

VI.2. Cel ogólny i cele szczegółowe Programu wychowawczo-profilaktycznego

Cel Ogólny

Celem programujest bezpiecznaszkoła, społecznie zintegrowana, przyjazna i wolna od patologii ukierunkowana na ustawiczne wspieranie zrównoważonego rozwoju naszych uczniów we wszystkich sferach: intelektualnej, fizycznej, emocjonalnej i duchowej tak aby nasi uczniowie posiadali jak najlepsze narzędzia do poznawania i zrozumienia samych siebie i własnych możliwości skutecznego i zgodnego z uniwersalnymi wartościami życia we współczesnym świecie i społeczeństwie oraz budowania i utrzymywania emocjonalnie stabilnych, trwałych i społecznie pożytecznych dla wszystkich stron relacjirodzinnych, zawodowych i społecznych.

Cele Szczegółowe

- Wdrażanie uczniów do twórczej analizy iwszechstronnego swojej osobowości, rozwijania ciekawości świata, indywidualnych zainteresowań oraz dalszego kierowania własnym rozwojem;
- Uświadomienie uczniom praw i obowiązków ucznia oraz obowiązku ich przestrzegania;
- Uświadomienie uczniom praw i obowiązków ucznia oraz obowiązku ich przestrzegania;
- Wychowanie ludzi mądrych, świadomych historii i kultury kraju, regionu lokalnej społeczności i naszej szkoły i odpowiedzialnych za ich dalszy rozwój, przyszłość i pozycję;
- Promowanie i kształtowanie wysokiej kultury osobistej, dbałości o czystość i piękno języka polskiego, szacunki i tolerancji oraz troski o środowisko naturalne poprzez wspólne ustalenie i stosowanie się do ustalonych norm zachowania;
- Kształtowanie odpowiedzialnych postaw społecznych i obywatelskich w oparciu o życie klasy, szkoły oraz miejsce ucznia w środowisku w tym:
    - poszanowania prawa i praworządności oraz budowania autorytetu poprzez poszanowanie uniwersalnych wartości, własną nienaganną postawę moralną, jakość swojej pracy, pasje, oraz zaangażowanie oraz odpowiedzialności za siebie i otoczenie;
    - tolerancji, dialogu, szanowania odmienności poglądów i przekonań innych ludzi; oraz
    - aktywnego udziału w działaniach z zakresu wolontariatu

- podejmowanie działań związanych z poznawaniem przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej przy wykorzystywaniu różnych form upamiętnienia postaci i wydarzeń z przeszłości a także z obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli narodowych;
- stwarzanie warunków do samodzielnego i odpowiedzialnego podejmowania zadań;
- Umożliwienie świadomego wyboru kierunku dalszego kształcenia i konieczności kształcenia się przez całe życie
- Przygotowanie do wyboru drogi zawodowej, do obecnego rynku pracy w europejskim obszarze gospodarczym.

➢ Pomoc w kształtowaniu prawidłowych relacji we własnej rodzinie. Integrowanie działań szkoły i rodziny poprzez:
- wspomaganie młodych ludzi w przygotowaniu do odpowiedzialnego życia rodzinnego, kulturowego, społecznego i zawodowego
- umożliwienie uczniom korzystanie z porad i pomocy psychologicznej i pedagogicznej
- zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej poprzezwspieranie rodziców w procesie wychowania

➢ Kształtowanie postaw dbałości o zdrowie i rozwój sprawności ruchowej oraz wdrożenie działań profilaktycznych, w tym wyrabianie nawyków higienicznych nauka zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób poprzez:
- ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki;
- utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki;
- ochronę uczniów przed przemocą, narkomanią, AIDS oraz uzależnieniem od komputera.

➢ Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza nią poprzez:
- upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno- komunikacyjnych;
- współpracę z organami administracji publicznej, w tym organem prowadzącym szkołę, m. in. z Policją oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo młodzieży;
- przeciwdziałanie przemocy i agresji poprzez dostarczenie nauczycielom i wychowawcom metod, narzędzi i procedur oraz wykształcenie umiejętności pozwalających na samodzielne przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży;
- profilaktykę uzależnień, uświadomienie młodzieży szkodliwości palenia tytoniu, picia alkoholu, brania narkotyków i dopalaczy oraz uzależnienia od technologii informacyjnej i hazardu;
- przeciwdziałanie kradzieżom na terenie szkoły i poza szkołą, kształtowanie postaw szacunku dla mienia własnego, cudzego i społecznego;
- zwiększanie umiejętności młodzieży w radzeniu sobie ze stresem, kształtowanie umiejętności zapobiegania negatywnym skutkom stresu i redukowania napięcia emocjonalnego

- zapobieganie obniżonej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
- zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy wyrównawczej.

VI.3. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym

Wiedza o funkcjonowaniu ucznia zawarta jest w standardowych dokumentach szkoły oraz dokumentacji prowadzonej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Do tych dokumentów zalicza się:

- Dokumentację dostarczoną do szkoły podczas rekrutacji (świadectwa szkolne, zaświadczenia z OKE, podania, oświadczenia rodziców o stanie zdrowia ucznia)
- Analizy dokumentów szkolnych w tym dziennika elektronicznego VULVAN
- Dane z ankiet, kwestionariuszy wypełniane przez uczniów, rodziców, nauczycieli,
- Wyniki konsultacji z nauczycielami przedmiotu, wychowawcami, nauczycielami, specjalistami, dyrektorem szkoły;
- Obserwacje prowadzone przez nauczycieli w szkole;
- Analiza sytuacji wychowawczej podczas rad pedagogicznych;
- Dokumentację związaną z pomocą psychologiczno-pedagogiczną organizowaną w szkole;
- Dane z badań wykonane przez specjalistów (psycholog, doradca zawodowy);
- Obserwacje połączone z wywiadem środowiskowym;
- Rozmowy/wywiady prowadzone z uczniami i ich rodzicami;
- Analiza prac uczniów (wypracowania, rysunki, prace plastyczne itd.);
- Wyniki konkursów szkolnych;
- Informacje o wolontariacie.

Analiza uwarunkowań społeczności szkolnejopracowana na podstawie zebranych materiałów

Jak jest?	**Jak powinno być?**
• Wymagający dojazd z odległych miejscowości, zróżnicowany poziom, niski nabór świadomych nauki zmotywowanych uczniów • Uczniowie mają trudności w zapamiętywaniu, koncentracji uwagi i myśleniu abstrakcyjnym. • Niska samoocena i zróżnicowane wyniki na egzaminach zewnętrzach uczniów rekrutowanych. • Uczniowie mają zaległości z niższego poziomu. • Niska motywacja uczniów do nauki. • Niska frekwencja rodziców na zebraniach.	• Wysoki nabór świadomych nauki uczniów. • Zmotywowani, chętni do nauki uczniowie. • Jeszcze wyższy poziom nauczania. • Skuteczne uzupełnianie braków z poprzednich lat • Wysokie wyniki na egzaminach. • Systematyczna dobra współpraca

• Bardzo dobre warunki nauki i bardzo dobre wyposażenie szkoły, w tym wśrodki multimedialne. • Wysoko wykwalifikowana kadra, podnosząca swoje kwalifikacje • Dobre relacje w szkole, szkoła z rodzinna atmosferą • Bezpieczne otoczenie, doskonała baza sportowa. • Szkoła położona na skraju lasu.	rodziców ze szkołą. • Zaufanie i szacunek do szkoły. • Uczniowie promujący swoją szkołę • Prestiżowy wizerunek szkoły w środowisku
Dlaczego nie jest tak jak powinno być? • Brak dobrej promocji, położenie na wsi, utrudniony dojazd; • Duża konkurencja sąsiadujących miast,(blisko miejsca zamieszkania uczniów; duże licea z tradycjami); • uczniowie przychodzący mają zaniedbania edukacyjne i wychowawcze, niższe możliwości intelektualne, niektórzy nie radzą sobie w kontaktach z rówieśnikami bądź z trudnościami emocjonalnymi, zróżnicowany stopień zamożności rodzin • Uczniom o niskiej motywacji do nauki trudno jest osiągnąć wysokie wyniki na egzaminie zewnętrznym. • Uczniowie pochodzą z domów z problemami rodzinnymi i wychowawczymi co utrudnia współpracę ze szkołą. • Uczniowie pełnoletni maja przyzwoleniedecydowania o sobie, rodzice tych uczniów tracą autorytet. Brakuje jakiejkolwiek kontroli uczniów. Nie są motywowani do nauki.	**Wnioski** Należy: • Ustawicznie poprawiać wizerunek szkoły. • Skutecznie promować szkołę lokalnie i regionalnie. • Umacniać wartość nauki i skutecznie motywować uczniów do systematycznej pracy, • Podnosić poziom samooceny uczniów tworząc i wspierając możliwości pracy ucznia nad sobą • Zwiększyć zaangażowanie rodziców w życie szkoły. • Dalej wspierać rodziców w motywowaniu i wychowaniu swoich dzieci.

Aby podnieść jakość procesu kształcenia, zaradzić problemom, odpowiedzieć na potrzeby uczniów i ich rodziców i poprawić wyniki egzaminów szkoła uczestniczy w Uczestniczy w projektach takich jak„Szkoła Ucząca Się";„Szkoły Współpracy" i innych; oraz podejmujeszereg ustawicznych działań takich jak:

Podnoszenie jakości i skuteczności procesu edukacjipoprzez:

- Rozpoznanie możliwości psychofizycznychucznia i jego sytuacji społecznej;
- Diagnozę sposobu uczenia się, współpraca z PPP, dostosowanie metody nauczania do możliwości psychofizycznych ucznia, oraz wdrażanie do samodzielności w procesie uczenia się;
- Motywowanie uczniów do nauki i logicznego myślenia;
- Stosowanie ocenianie kształtującego oraz nauki metodą projektów;
- Poszerzanie i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej (klasa stewardess i stewardów: ogólna, politechniczno-przyrodnicza; oraz mundurowa)
- Organizowanie wielopłaszczyznowych krajowych i zagranicznych wycieczek edukacyjnych
- Organizowanie sesji i warsztatów naukowych (Naukowa Noc w Puszczy, wyjazdy na Uczelnie, do teatru, muzeów, bibliotek)
- Prowadzenie dodatkowych zajęć m. in. ze środków unijnych i bezpłatnych zajęć dodatkowych

- Współpraca z innymi szkołami i uczelniami wyższymi;
- Udział uczniów w projektach lokalnych i ogólnopolskich i Erasmusie.

Budowanie kompetencji społecznych i samorządowych poprzez:

- Wyjazdy integracyjne klas
- Wyjazdy klas mundurowych;
- Wycieczki i lekcje w terenie;
- Konkursy wewnątrz-szkolne oraz międzyszkolne i ogólnopolskie;
- Organizowaniejubileuszy, wernisaży i wystaw;
- Organizowanie we współpracy z uczniami uroczystości szkolny i państwowych;
- Projekty edukacyjne krajowe i zagraniczne-Erasmus, ponadnarodowa wymiana młodzieży,
- Pielęgnowanie tradycji i zwyczajów szkolnych (wigilie szkole, ślubowanie, spektakle okolicznościowe, Dzień patrona).
- Udział w wolontariacie i Ogólnopolskiej Olimpiadzie Zwolnieni z Treorii.

Dbanie o bezpieczeństwo i zdrowie uczniów poprzez:

- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej adekwatnej do potrzeb uczniów;
- Wdrażanie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- Prowadzenie innowacyjnych zajęć pedagogicznych;
- Organizowanie spotkań z profilaktyki zdrowego stylu życia i zrównoważonego rozwoju, promowanie ideologii zero waste;
- Udział w zajęciach na Wyższych Uczelniach;
- Prowadzenie zajęć z profilaktyki uzależnień;
- Współpracę z Policją i Wojskiem, sądem, strażą pożarną.

Budowanie kompetencji z zakresu nowoczesnych technologii i wymogów rynku pracy poprzez:

- Wdrażanie i korzystanie z nowoczesnych technologii informatycznych; oraz
- Kształtowanie umiejętności i kompetencji wymaganych przez rynek pracy

VI. 4. Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w szkole

- Liceum Ogólnokształcące w Puszczy Mariańskiej jest szkołą położoną na terenie wiejskim, uczęszczają do niej uczniowie z pobliskich miejscowości oraz uczniowie dojeżdżający z Żyrardowa, Skierniewic i innych dalej oddalonych miejscowości. Mamy dogodny dojazd do szkoły; rano autobus PKS dowozi młodzież z Żyrardowa pod budynek szkoły.

- Szkoła ma wieloletnią historię i tradycję, początki nauczania sięgają II wojny światowej, tajnych kompletów. Szkoła znajduje się w otulinie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego; szkoła otoczony jest arboretum. Nasze liceum mieści się w zabytkowym budynku. Jest po kapitalnym remoncie, dlatego prezentuje się bardzo elegancko. Wewnątrz są przestronne, jasne pracownie nowoczesnym wyposażeniem, estetycznie urządzone i dostosowane do potrzeb uczniów i edukacji na miarę XXI wieku, nowocześnie urządzone pracownie i inne pomieszczenia – pokój cichej nauki.
- Kadra pedagogiczna naszej szkoły to nauczyciele kompetentni, posiadający najwyższe stopnie zawodowe, życzliwi, ale wymagający; doskonalący własny warsztat pracy. Biorący aktywny udział w licznych projektach, programach i konkursach ogólnopolskich; wdrażający własne programy nauczania i wychowania. Uczestniczą w innowacjach pedagogicznych, pełnią funkcje egzaminatorów egzaminu maturalnego. Nauczyciele stawiają na indywidualny rozwój każdego ucznia. Szanują uczniów, dominuje u nich postawa „w czym mogę Ci pomóc". Stwarzają uczniom możliwość osiągnięcia sukcesu w wielu sferach. Uczniowie biorą udział w konkursach szkolnych, olimpiadach i przedsięwzięciach teatralnych, warsztatach, kołach zainteresowań, projektach unijnych i projektach oraz dodatkowych zajęciach wyjazdowych krajowych i zagranicznych.
- Współpracujemy z wieloma instytucjami: PLL LOT, WAT, MON, SHG, SWPESem, Państwową Uczelnią im. Stefana Batorego w Skierniewicach, 1 Warszawską Brygadą Pancerną w Warszawie Wesołej, Nadleśnictwem Radziwiłłów, Powiatową Komendą Policji w Żyrardowie, Ochotniczą Strażą Pożarną, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczna, Centralną Wojskową Biblioteką w Warszawie, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejskim Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszeniem Galerią „U Nas”, Lokalną Grupą Działania, Parafią w Puszczy Mariańskiej, Pogotowiem Ratunkowym, JW.w Puszczy Mariańskiej, Zakładem Poprawczym w Studzieńcu oraz wieloma szkołami w kraju i za granicą.
- W szkole mieści się 12 klasopracowni z zasobem pozwalającym na prowadzenie lekcji z wykorzystaniem technologii informacyjnej. Posiadamy pełnowymiarową salę gimnastyczną, siłownię i nowoczesny kompleks sportowy na zewnątrz. Dysponujemy bogatym sprzętem sportowym. Nasi uczniowie otoczeni są fachową opieką psychologiczną. W szkole pracuje pielęgniarka (jeden dzień w tygodniu). Dysponujemy bogatym księgozbiorem w bibliotece szkolnej, zinformatyzowanej. Uczniowie mogą korzystać z pokoju cichej nauki ucząc się tam lub odpoczywając.
- Uczniowie lubią swoją szkołę. Inicjują wiele ciekawych przedsięwzięć, uczestniczą w życiu kulturalnym lokalnej społeczności.
- Nasza szkoła jest przyjazna uczniom. Panuje w niej wyjątkowy klimat- rodzinna atmosfera.
- Wszyscy się znają i szanują. Taka atmosfera dobrze służy pracy i wzajemnym relacjom.

VI.5. Strategie i zadania wychowawczo-profilaktyczne

Cele i zadania realizowane są w oparciu o następujące strategie wychowawczo-profilaktyczne:

Edukacyjna ukierunkowana na pomoc w rozwijaniu podstawowych umiejętności, życiowych a także korzystanie z pomocy i aktywności rodziców. Uczniowie zaspokajają swoje potrzeby fizyczne, psychiczne i społeczne.

Informacyjna polegająca na dostarczeniu uczniowi adekwatnych, szczerych i aktualnych informacji o zagrożeniach i możliwościach zabezpieczenia się przed nimi. W ramach strategii szkoła współpracuje z rodzicami poprzez spotkania, wywiadówki, konsultacje, prelekcje oraz szkolenia dla rodziców. Szkoła także dostarcza uczniom wiedzy o zagrożeniach i udziela informacji gdzie można uzyskać poradę w sytuacjach rodzinnych. Nauczyciele i wychowawcy dokładają starań aby eliminować i zapobiegać ryzykownym sytuacjom i zachowaniu uczniów.

Komunikacji mająca na celu na kształcenie kompetencji z zakresu komunikacji intra i interpersonalnej oraz kształtowaniu postaw i zachowania umożliwiających akceptowalne społecznie i bezpieczne wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji, wyrażanie własnych poglądów oraz uwag krytycznych w atmosferze szczerości i otwartości zwłaszcza przy podejmowaniu tematów wrażliwych i trudnych, dotyczących jednostki i grupy.

Współdziałania ukierunkowana na budowaniu klimatu i płaszczyzn współpracy pomiędzy uczniami oraz współpracy szkoły z uczniami i rodzicami w celu stworzenia zintegrowanego środowiska współpracy i wsparcia społecznego oraz wspólnego rozwiązywania problemów, konfliktów.

Modelowania polegająca na modelowaniu pożądanych zachowań i interakcji, bycie wzorem, i autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł oraz norm zachowania podczas lekcji, w czasie przerworaz w interakcjach społecznych w szkole i poza szkołą

Doświadczeń polegająca na umożliwianiu uczniom uczestnictwa w różnorodnych sytuacjach wychowawczych poprzez aktywne i refleksyjne pełnienie różnych ról w klasie i w szkole, dzielenie ocenami, przemyśleniami oraz efektami własnej pracy z innymi.

Alternatyw polegająca na stwarzaniuuczniom warunków do wyboru różnej aktywności oraz różnych strategii umożliwiających im korzystanie z własnych zasobów i niwelowanie indywidualnych deficytów.

Interwencyjna polegająca na pomocy w identyfikacji i rozwiązywaniu zaistniałych problemów, oraz udzielania wsparcia w sytuacjach trudnych przy zastosowaniu technik interwencyjnych, poradnictwa rodzinnego i indywidualnego oraz telefonu zaufania.

Środowiskowa polegająca na współpracy z instytucjami takimi jak OPS, Policja i PCPR i PPP w celu identyfikacji i usunięcia lub zmiany czynników środowiskowych, które sprzyjają zachowaniu dysfunkcyjnemu.

Regulaminów ukierunkowana na stosowaniu regulaminów i przepisów szkolnych, które sprzyjają pro-społeczne zachowania, wysoką kulturę osobistą oraz prawidłowy rozwój i zdrowy stylżycia.

Umiejętności ucznia i zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły

Fizyczna sfera funkcjonowania Zapoznanie uczniów z konsekwencjami natury fizycznej i psychicznej spowodowanymi długim korzystaniem z komputera i innych urządzeń telekomunikacyjnych. **Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły**	**Kompetencje i Umiejętności Ucznia**
1. prowadzenie profilaktyki uniwersalnej 2. dostarczenie uczniom rzetelnej, opartej na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, wiedzy na temat: ➢ uzależnień i szkodliwości środków odurzających ➢ prawidłowego żywienia; 3. Reagowanie i korygowanie nieprawidłowych nawyków dotyczących odżywiania i stylu życia; 4. Propagowanie i organizowanie różnych form aktywności ruchowej oraz stwarzanie warunków do przeciwdziałania wadom postawy; 5. Uczenie racjonalnego gospodarowania czasem; 6. współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się profilaktyką i ochroną zdrowia 7. Wdrażanie do podejmowania różnych działań chroniących zdrowie; 8. Propagowanie wiedzy na temat znaczenia badań	1.Wyższy stopień świadomości zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych. (dopalacze) oraz nabycie umiejętności dobrej zabawy bez sięgania po środki uzależniające. 2. Posiada świadomość roli prawidłowego odżywiania w rozwoju i funkcjonowaniu organizmu i stosuje zasady prawidłowego odżywiania w codziennej diecie; 3. świadomie i odpowiedzialnie podejmuje decyzje dotyczące własnego zdrowia oraz wie gdzie należy szukać pomocy; 4. Dostrzega znaczenie aktywności ruchowej dla prawidłowego rozwoju i przeciwdziała wadom postawy; 5. Potrafi racjonalne dysponować czasem oraz rozumie znaczenie odpoczynku i snu w prawidłowym rozwoju i funkcjonowaniu; 6. kontroluje czas pracy przy komputerze i innym urządzeniu telekomunikacyjnym oraz zna i rozumie konsekwencje wynikające z łamania zasad racjonalnego korzystania z komputera i innych urządzeń

profilaktycznych oraz zachęcanie do podejmowania działań na rzecz własnego zdrowia i kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie innych;	telekomunikacyjnych; 7. zna rolę czynników wpływających na prawidłowy i harmonijny rozwój oraz zna i rozumie rolę badań profilaktycznych;

Emocjonalna sfera funkcjonowania **Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły**	**Kompetencje i Umiejętności Ucznia**
• realizacja zajęć z zakresu kształtowania poczucia własnej wartości, autoprezentacji; • wdrażanie do samokształcenia i samooceny; • rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozładowywania emocji; • kształcenie umiejętności dostrzegania i reagowania na zagrożenia cywilizacyjne,w tym cyberprzemoc; • organizowanie zajęć z zakresu rozpoznawania, nazywania i skutecznego radzenia sobie z emocjami, stwarzanie atmosfery sprzyjającej rozmowie o emocjach i sytuacjach trudnych, • zajęcia i pogadanki na temat wytyczania celów i planowania; • wzmacnianie pozytywnych zachowań i konstruktywna krytyka działań niepożądanych; • rozwijanie umiejętności pozytywnego postrzegania siebie i innych. • motywowanie ucznia do systematycznego chodzenia do szkoły.	• kształtuje pozytywny obraz swojej osoby i akceptuje siebie; • potrafi akceptować i doceniać siebie oraz kształtować poczucie własnej wartości; • rozpoznaje swoje mocne i słabe strony, określa swoje potrzeby; • potrafi konstruktywnie wyrażać własne emocje oraz odpowiednio reagować na emocje innych w różnych sytuacjach życiowych; • kształtuje umiejętność konstruktywnego reagowania na krytykę. • jest empatyczny, odważny, reaguje na niepożądane sytuacje; • rozpoznaje, nazywa, kontroluje i akceptuje doświadczane emocje; • rozpoznaje objawy stresu i stosuje skuteczne strategie radzenia sobie z nim; • potrafi poradzić sobie z sytuacjami sukcesu oraz niepowodzenia; • zauważa i akceptuje popełniane przez siebie błędy oraz potrafi wyciągnąć z nich wnioski; • wypełnia obowiązki szkolne i regularnie uczęszcza na lekcje

Intelektualna sfera funkcjonowania	Kompetencje i Umiejętności Ucznia

Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły	
• otoczenie opieką uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i monitorowanie ich funkcjonowania; • doskonalenie i zachęcanie do stosowania technik efektywnego uczenia się • organizowanie wyjazdów o charakterze edukacyjnym; • zachęcanie do udziału w kołach zainteresowań oraz innych formach poszerzania wiedzy; • umożliwienie indywidualnego rozwoju uczniowi we współpracy z instytucjami specjalistycznymi, naukowymi i rodzicami; • rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród uczniów; • kształcenie umiejętności segregowania informacji i krytycznego ich odbioru; • stwarzanie okazji do dyskusji i wymiany poglądów; • poznanie technik prezentacji i dyskusji; • doradztwo edukacyjno – zawodowe, rozpoznawanie swoich zdolności, predyspozycji oraz planowanieścieżki własnego rozwoju; • dostarczenie wiedzy opartej na naukowych podstawach dotyczącej używania alkoholu i tytoniu	• rozwija umiejętności w zakresie technik uczenia się i stosuje je; • rozpoznaje, rozwija i doskonali swoje umiejętności, poszerza zainteresowania; • samodzielnie dociera do informacji i poddaje je krytycznej ocenie; • jest świadomym odbiorcą kultury; • dba o kulturę języka; • posługuje się technologią informacyjną w odpowiedzialny i bezpieczny sposób; • jest twórczy, niezależny w myśleniu, przedsiębiorczy; • doskonali sztukę autoprezentacji, dzieli się swoją wiedzą i pasjami; • potrafi zaplanować swoją ścieżkę rozwoju edukacyjno - zawodowego • zna konsekwencje nadużywania używek w sferze społecznej i zdrowotnej

Aksjologiczna sfera funkcjonowania **Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły**	**Kompetencje i Umiejętności Ucznia**
• propagowanie wartości uniwersalnych, takich jak wolność, równość, braterstwo, prawda, dobroć, uczciwość, solidarność, sprawiedliwość; • zachęcanie do rozwijania własnych zainteresowań jako znaku wiary w wartość nauki; • zapoznanie uczniów z tradycją szkoły; • organizacja uroczystości szkolnych oraz upamiętniających święta ważne dla narodu; • propagowanie wartości języka i kultury ojczystej • kształcenie umiejętności wartościowania informacji i krytycznego ich odbioru; • rozwijanie i wspieranie działalności wolontariatu; • przeciwdziałanie nietolerancji i agresji; • organizowanie wyjazdów edukacyjnych poszerzających świadomość kulturową, historyczną i przyrodniczą uczniów; • propagowanie akcji mających na celu ochronę środowiska naturalnego; • stwarzanie uczniom przyjaznego i bezpiecznego środowiska do wymiany poglądów; • tworzenie uczniom możliwości • uczestniczenia w wyjazdach i wymianach międzynarodowych prowadzących do postawy otwartości na inne kultury;	• zna normy moralne oraz czuje potrzebę kierowania się nimi; • rozpoznaje wartości moralne w otaczającym świecie, dokonuje ich oceny i hierarchizacji; • kieruje się uczciwością i odpowiedzialnością w życiu szkolnym; • rozumie, że nauka stanowi wartość autoteliczną, dąży do rozwoju zainteresowań; • uczestniczy w obchodach ważnych rocznic państwowych i uroczystościach szkolnych; • dba o język ojczysty jako o źródło kultury narodu; • rozumie znaczenie patriotyzmu i zna tradycję narodową, nie dyskryminuje innych nacji; • kieruje się stabilnym systemem wartości, • w którym docenia wagę zdrowia i poczucia sensu istnienia; • jest empatyczny i wrażliwy na potrzeby innych ludzi – podejmuje działania na rzecz potrzebujących, środowiska szkolnego, lokalnego; • kieruje się postawą tolerancji i otwartości wobec innych kultur, poglądów i religii; • jest świadomym odbiorcą kultury i zna wartość kultury rodzimej i europejskiej; • rozumie wielką wartość środowiska naturalnego i kieruje się troską o nie; • wartościuje informacje i z nich korzysta zgodnie z poszanowaniem praw autorskich; • rozpoznaje manipulację i traktuje ją jako zachowanie nieetyczne; • zna wartość samodoskonalenia się przez całe życie i jest otwarty;

Społeczna sfera funkcjonowania **Zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły**	**Kompetencje i Umiejętności Ucznia**
• realizacja zajęć kształtujących umiejętności komunikacji interpersonalnej; • realizacja zajęć dotyczących umiejętności rozwiązywania konfliktów; • integracja zespołu klasowego i środowiska szkolnego; • realizacja zajęć z zakresu praw dziecka i odpowiedzialności prawnej nieletnich i pełnoletnich osób; • realizacja tematyki związanej z różnymi przejawami nietolerancji i agresji • kształcenie umiejętności stosownego zachowania się w różnych okolicznościach; • realizacja zadań propagujących ideę wolontariatu; • przygotowanie uczniów do funkcjonowania w rzeczywistości globalnej przy zachowaniu tożsamości narodowej; • przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania społecznego w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi; • stwarzanie okazji do dyskusji i wymiany poglądów;	• prawidłowo funkcjonuje w środowisku rówieśniczym, potrafi współpracować • potrafi rozwiązywać konflikty w sposób społecznie akceptowany (mediacje, negocjacje). • doskonali sztukę autoprezentacji; • jest zintegrowany ze środowiskiem klasowym i szkolnym; • zna tradycję szkoły, uczestniczy w jej tworzeniu i kultywowaniu; • zna i szanuje prawa własne i innych; • broni słusznych wartości; • jest odpowiedzialny za siebie i innych; • dostrzega przejawy agresji i reaguje na nie; • potrafi zachować się adekwatnie do sytuacji • dostrzega potrzeby innych, niesie pomoc potrzebującym i słabszym, podejmuje działania w sferze wolontariatu; • aktywnie działa w środowisku szkolnym, lokalnym, podejmuje działania

Plan działań wychowawczo-profilaktycznych

Liceum klasa I i II	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Utrwalenie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. • Promowanie dbałości o zdrowie poprzez zachęcanie do aktywności fizycznej i uprawiania sportu przez całe życie. • Zapobieganie zaburzeniom w odżywianiu, promowanie zasad prawidłowego żywienia.(wykluczanie anoreksji • Rozwijanie postawy aktywnej (uczeń podejmuje inicjatywę i odpowiedzialność za swoje działania i decyzje) i przedsiębiorczej. • Kształtowanie troski o zdrowie własne i innych. • Zachęcanie do rozwoju i pracy nad sobą poprzez poznanie własnych mocnych i słabych stron. • Podnoszenie własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału i rozwój zdolności. • Poznanie skutecznych strategii radzenia sobie ze stresem i stosowanie ich. • Poznawanie efektywnych metod uczenia się.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Poznawanie środowiska uczniów, środowiska rodzinnego • Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce i rozwój własnych zainteresowań (np. poprzez działania integracyjne). • Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych werbalnych i pozawerbalnych w celu prezentacji własnego stanowiska. • Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat, działalność samorządowa). • Podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego, których celem jest integracja społeczności szkolnej i lokalnej. • Promowanie inicjatyw prospołecznych uczniów i wspieranie ich w realizacjach. • Kształtowanie postawy szacunku dla wartości narodowych (np. poprzez uczestnictwo w uroczystościach szkolnych i obchodach ważnych dla narodu świąt). • Rozwijanie kompetencji w zakresie pracy nad rozwiązywaniem problemów (np. praca w grupie, burza mózgów, dyskusja grupowa, projekt, mediacje). • Udzielanie pomocy uczniom w wyborze dalszego kierunku kształcenia oraz ukierunkowania zainteresowań.

	• Nawiązanie współpracy z doradcą zawodowym, ośrodkiem planowania kariery i rozwoju oraz innymi instytucjami zajmującymi się preorientacją zawodową. • Rozwijanie zaangażowania uczniów w różne formy aktywności – święto patrona szkoły, przygotowanie spotkania wigilijnego, ślubowanie klas pierwszych
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	• Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły. • Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich (wolontariat, działalność samorządowa). • Rozwijanie planowania własnej ścieżki życiowej w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość (zwłaszcza uczciwość szkolną). • Rozwój zainteresowań i uzdolnień poprzez pracę nad sobą (np. docieranie do informacji, udział w konkursach, olimpiadach, projektach naukowych). • Kształtowanie postawy tolerancyjnej poprzez znajomość różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji. • Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizcji. • Rozwijanie postawy otwartej na potrzeby innego człowieka (np. pomoc koleżeńska, postawa wrażliwości na krzywdę, bezinteresowność, wolontariat). • Rozwijanie wrażliwości poprzez uczestnictwo w kulturze. • Rozwijanie postrzegania nauki jako wartości poprzez poznawanie tradycji szkoły. • Uczestnictwo w życiu kulturalnym. • Rozwianie kompetencji czytelniczych. • Rozwijanie patriotycznych postaw.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	• Kształtowanie postawy promującej zdrowie i bezpieczeństwo poprzez ukazanie zgubnych skutków stosowania używek i środków psychoaktywnych. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, choroby cywilizacyjne). • Rozpoznawanie manipulacji i nauka asertywności. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje życie i innych (np. przestrzeganie prawa szkolnego, zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej, odpowiedzialność prawna nieletnich). • Utrwalenie informacji o bezpiecznym zachowaniu w sieci oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.

Liceum klasa III	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Promowanie postaw prozdrowotnych, propagowanie aktywnego sposobu spędzania czasu. • Rozwijanie nawyku przestrzegania zasad prawidłowego żywienia. • Rozwijanie umiejętności gospodarowania czasem (znaczenie odpoczynku i snu). • Podnoszenie poczucia własnej wartości i adekwatnej samooceny. • Wzmacnianie własnego potencjału intelektualnego poprzez wykorzystanie technik uczenia się. • Stosowanie skutecznych strategii radzenia sobie ze stresem, niepowodzeniami oraz sytuacjami trudnymi. • Promowanie ratownictwa medycznego i zachęcanie do reagowania • w sytuacjach zagrożenia życia.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowania poprzez stosowanie asertywnej krytyki. • Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich (pomoc koleżeńska, działalność SU). • Podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego, których celem jest integracja społeczności szkolnej i lokalnej. • Promowanie inicjatyw prospołecznych uczniów i wspieranie ich w realizacjach • Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem negocjacji i mediacji. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. • Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli. • Tworzenie dobrej atmosfery w szkole poprzez organizację uroczystości szkolnych i klasowych. • Rozwijanie zaangażowania uczniów w różne formy aktywności – święto patrona szkoły, przygotowanie spotkania wigilijnego.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	• Uwrażliwianie na stosowanie się do norm społecznych. • Rozwój zainteresowań i uzdolnień poprzez pracę nad sobą. • Planowanie ścieżki własnego rozwoju, kariery naukowej i zawodowej. • Poszerzanie wiedzy na temat kultury rodzimej poprzez działania służące rekreacji.

	• Rozwijanie wrażliwości na etykę w życiu szkolnym (uczciwość szkolna, przestrzeganie praw autorskich).
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	• Dostarczanie wiedzy na temat skutków zdrowotnych, społecznychi psychologicznych zażywania środków psychoaktywnych. • Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań. • Uczenie krytycznego odbioru reklam i mediów, przeciwdziałanie uzależnieniom od Internetu i urządzeń telekomunikacyjnych. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje życie i innych (np. przestrzeganie prawa szkolnego, zapobieganie wczesnej inicjacji seksualnej). • Bezpieczne zachowanie na drodze (piesi, rowerzyści, kierowcy).
Liceum klasa IV	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	• Pogłębianie wiedzy na temat zdrowia i konieczności przeprowadzania badań profilaktycznych. • Stosowanie skutecznych strategii radzenia sobie ze stresem np. w sytuacji egzaminacyjnej. • Planowanie ścieżki kariery zawodowej, promowanie postaw przedsiębiorczych. • Wypracowanie strategii przygotowania do egzaminu maturalnego. • Dbałość o aktywne spędzanie czasu i relaks. • Wykorzystanie kompetencji komunikacyjnych w skutecznej autoprezentacji.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	• Podejmowanie działań nastawionych na różne obszary ludzkich problemów w kontekście udzielania pomocy (wolontariat). • Podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz środowiska lokalnego, których celem jest integracja społeczności szkolnej i lokalnej. • Promowanie inicjatyw prospołecznych uczniów i wspieranie ich w realizacjach. • Włączenie się w budowanie długofalowych relacji ze szkołą. • Traktowanie pobytu w szkole jako wartości – przygotowanie do podsumowań własnej aktywności. • Przygotowanie do życia obywatelskiego. • Kształtowanie umiejętności świadomego podejmowania decyzji i przeciwstawiania się naciskom grupy. • Rozwijanie zaangażowania uczniów w różne formy

	aktywności – święto patrona szkoły, przygotowanie spotkania wigilijnego.
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	• Wykorzystanie w praktyce wiedzy o różnicach kulturowych w kontaktach rówieśniczych z przedstawicielami innych narodowości. • Utrwalanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania emocji i uczuć innych. • Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli (odpowiedzialność prawna osób dorosłych). • Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne. • Wprowadzanie w życie ideałów świadomej konsumpcji. • Kierowanie się potrzebą uczestnictwa w kulturze.
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	• Przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym. • Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań o nich. • Uwrażliwienie na problem odpowiedzialności podczas, komunikacji pieszej i motoryzacyjnej. • Umiejętne reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych. • Promowanie postawy trzeźwości i przeciwdziałanie uzależnieniom.

VI.6. Tryb postępowania w trudnych sytuacjach

Pojęcie sytuacji trudnej wychowawczo lub krytycznej

Sytuacja trudna lub krytyczna najczęściej zachodzi, gdy nauczyciel spotyka się z niewłaściwymi postawami uczniów, dezorganizującymi pracę na zajęciach lekcyjnych i poza nimi, a także utrudniającymi realizację i przebieg procesu dydaktyczno-wychowawczego.

Cele procedur

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych;
- wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych);
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych; oraz;
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Warunki konieczne do stosowania procedur

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych lub krytycznych wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania.

Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga, psychologa szkolnego, nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników obsługi szkoły oraz liczyć na wsparcie Policji, Sądu ds. Rodziny i Nieletnich, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Metody, którymi można to osiągnąć to:

- szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne pracowników szkoły, tj. nauczycieli i pracowników administracyjnych;
- klasowe zebrania integracyjne;
- indywidualne spotkania z wychowawcą
- spotkania typu wychowawca - psycholog szkolny, pedagog - rodzic, które można poszerzyć w zależności od sytuacji o dyrektora, nauczyciela uczącego;
- pisemne powiadomienie rodziców ucznia o zaistniałych sytuacjach;
- kontakty listowne, telefoniczne, mailowe z rodzicami;
- udział rodziców w imprezach szkolnych (uroczystości, pokazy, akademie itp.);
- udział rodziców w wycieczkach szkolnych;
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły; oraz
- powołanie Szkolnego Zespołu Antykryzysowego lub Koordynatora do Spraw Sytuacji Kryzysowych pozostającego we współpracy z Powiatowym Zespołem Antykryzysowym.

Lista sytuacji trudnych wychowawczo oraz zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu.

1. Procedura postępowania w przypadku agresji słownej ucznia lub szerzenia tzw. hejtu.
2. Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.
3. Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.
4. Procedura postępowania wobec ucznia – ofiary czynu karalnego.
5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia względem siebielub innych osób.
6. Procedura postępowania w przypadku, gdy zaistnieje podejrzenie, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających.

7. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest w posiadaniu substancji przypominającej narkotyk lub uczeń rozprowadza taką substancję wśród uczniów.
8. Procedura postępowania w przypadku dłużej utrzymującej się nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia.
9. Procedura postępowania na wypadek zamiaru próby samobójczej ucznia.
10. Procedura postępowania w przypadku przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu – nauczycielowi.
11. Procedura postępowania, gdy uczeń skarży się na złe samopoczucie w czasie zajęć i pobytu na terenie szkoły.
12. Procedura reagowania na epizod psychotyczny ucznia.
13. Procedura kontaktu z mediami w sytuacji kryzysowej.
14. Procedura ustalania okoliczności i przyczyn wypadków uczniów i pracowników szkołyoraz postępowania powypadkowego.

2. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia kradzieży na terenie szkoły.
3. Procedura postępowania w przypadku niszczenia przez ucznia mienia szkolnego.
4. Procedura postępowania w przypadku włamania do dziennika elektronicznego i fałszerstwa wpisów dokonanego przez ucznia lub kradzieży dokumentacji szkolnej.
5. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia, w społeczności szkoły, zjawiska mobbingu lub bullyingu.
6. Procedura postępowania z uczniem przewlekle chorym
7. Procedura postepowania na wypadek wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły
8. Procedura postepowania na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego
9. Procedura postepowania na wypadek podłożenia podejrzanego pakunku
10. Procedura postepowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły
11. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofiliiw szkole
12. Procedura postępowania na wypadek przypadków rozpowszechniania pornografiiw szkole przez ucznia
13. Procedura postepowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowańseksualnych uczniów w szkole

1. Procedura postępowania w przypadku agresji słownej lub szerzenia tzw. hejtu.

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
2. Kodeks postępowania karnego.
3. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31stycznia 2003r.

5. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
6. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Tańskiego w Puszczy Mariańskiej.

I. Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej –szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie nauczycieli i uczniów z konsekwencjami karnymi agresji słownej i mowynienawiści
3. Szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne
4. Spotkanie z przedstawicielem Policji, Straży Miejskiej, innych służb.
5. Zapoznanie uczniów i rodziców ze sposobem postępowania w przypadku wystąpieniaagresji słownej i mowy nienawiści - wdrażanie procedury.
6. Analiza zagrożenia problemem – Zespół Kryzysowy lub Koordynator ds. Bezpieczeństwa.

II. Działania na wypadek zaistnienia przypadku agresji słownej ucznia lub szerzenia przez niego tzw. hejtu:

Nauczyciel, pracownik szkoły, rodzic inny uczeń będący świadkiem agresji słownejzobowiązany jest do:

1. Natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:
   a) zareagować i powstrzymać dalszą agresję słowną i mowę nienawiści.
   b) wyjaśnić z uczniem bądź uczennicą jego zachowanie;
   c) głosić fakt do wychowawcy bądź psychologa szkolnego;
   d) zanotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym
2. Wychowawca bądź psycholog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem bądź uczniami biorącymi udział w zachowaniu agresywnym celem ustalenia przyczyn – konfrontacja zdarzenia.
3. Wychowawca bądź psycholog szkolny informuje uczniów o konsekwencjach zachowania agresywnego, zgodnych ze Statutem Szkolnym.
4. Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i powiadamia ich o zaistniałej sytuacji. Faktrozmowy z rodzicem wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym(opis szczegółowyzdarzenia przechowuje w teczce wychowawcy).
5. W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasileniaprzejawów agresji słownej u ucznia, wychowawca zwraca się z prośbą o pomoc do Dyrektora Szkoły.
6. Dyrektor Szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców i wychowawcy.Zobowiązuje rodziców do podjęcia działań zapobiegających agresji słownej przez ucznia.
7. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia, dyrektor podejmuje działaniadyscyplinujące zgodnie ze Statutem Szkoły.

8. W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły, dyrektor zobowiązany jest do podjęcia działań zgodnie z procedurą postępowaniaw przypadku przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu.

III. Działania naprawcze:

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, psychologiem szkolnym i rodzicem – monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą.

2. Procedura postępowania nauczyciela z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.

Podstawy prawne:

1. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24października 2003r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałaniademoralizacji i przestępczości nieletnich.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31stycznia 2003r w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczejwśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
4. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Tańskiego w Puszczy Mariańskiej.

I. Działania profilaktyczne:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej - szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami niewłaściwego zachowania.
3. Zapoznanie uczniów i rodziców ze sposobem postępowania w przypadku ucznia sprawiającego trudności wychowawcze -wdrażanie procedury .
4. Analiza problemu - Zespół Antykryzysowy.

II. Działania na wypadek przypadku ucznia sprawiającego trudnościwychowawcze:

1. Nauczyciel - wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolneji rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planemdziałań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem nauczyciel inicjujespotkanie z członkami zespołu kryzysowego celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów wychowawczych.

5. Zespół Antykryzysowy opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudnościucznia uwzględniający zadania i zobowiązania do realizacji dla rodziców.
6. Psycholog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemówwychowawczych i emocjonalnych ucznia.
7. Wychowawca występuje do rodzica o zgodę na przeprowadzenie badań w PoradniPsychologiczno – Pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej
8. edukacji ucznia.
9. 8.W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań ucznia w poradni ucznia, którego postępowanie zagraża bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
10. Na najbliższym spotkaniu Rady Pedagogicznej nauczyciel szczegółowo zapoznaje grono
11. nauczycielskie z zaistniałym problemem, przedstawia dotychczasowe działania oraz stanfaktyczny na dany dzień.

III. Działania naprawcze:

monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą we współpracy wychowawcy ,dyrektora, psychologa i pedagoga szkolnego oraz rodziców.

3. Procedura postępowania wobec ucznia -sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. wsprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałaniu demoralizacji i przestępczości nieletnich.
3. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r.
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

I. Działania profilaktyczne.

1. Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat odpowiedzialności karnej dzieci i młodzieży.
2. Uświadamianie uczniów w zakresie konsekwencji karnych niewłaściwego zachowania – prelekcja, spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej.
3. Poznanie środowiska lokalnego i rodzinnego uczniów, zwrócenie uwagi na możliwośćdemoralizacji.
4. Zapoznanie z procedurą uczniów oraz rodziców i opiekunów.

II. Postępowanie wobec ucznia, sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem powyższego działania ucznia, jest zobowiązany do:

1. Doprowadzenia sprawcy, jeżeli przebywa na terenie szkoły, pod opiekę psychologa, lub dyrektora szkoły (powiadomienie o incydencie).
2. Zabezpieczenia ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa.
3. Współpracy z wychowawcą klasy w ustaleniu okoliczności czynu
4. Powiadomienia rodziców/opiekunów prawnych sprawcy.
5. Ustalenia okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Sporządzenia notatki służbowej, przechowywania dokumentacji zdarzenia w teczcewychowawcy.

Dyrektor szkoły jest zobowiązany do:

1. Niezwłocznego powiadomienia policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój,uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomuznana.
2. Nadzoru przebiegu dochodzenia na terenie szkoły.

III. Działania naprawcze:

1. Po wystąpieniu zdarzenia, jeżeli jest to możliwe, Zespół Kryzysowy określa sposóbpostępowania.

4. Procedura postępowania wobec ucznia - ofiary czynu karalnego

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24października 2003r. w sprawiemetod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałaniademoralizacji i przestępczości nieletnich.
3. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31stycznia 2003r
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego.

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

Nauczyciel, który był świadkiem zdarzenia karalnego bądź otrzymał informacje o takimfakcie jest zobowiązany do:

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzezwezwanie pielęgniarki lub lekarza, w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłocznego powiadomienia wychowawcy klasy oraz dyrektora szkoły.

Wychowawca klasy:
1. Powiadamia rodziców ucznia, pozostaje z uczniem do czasu przybycia rodziców/opiekunów prawnych.
2. Ustala okoliczności zdarzenia.
3. Wpisuje uwagę lub naganę uczniowi odpowiedzialnemu za zdarzenie w dzienniku lekcyjnym wg. kar przewidzianych w Statucie Szkolnym
4. Sporządza notatkę służbową ze zdarzenia, przechowuje ją w teczce wychowawcy.

Dyrektor szkoły:
1. Zawiadamia policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnegozabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadkówzdarzenia.
2. Sprawuje nadzór lub wyznacza osoby odpowiedzialne za wyjaśnienie zdarzenia.
3. W sytuacji koniecznej może dokonać obywatelskiego zatrzymania sprawcy.

5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia względem siebie lub innych

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. wsprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci imłodzieży zagrożonych uzależnieniem

I. Działania profilaktyczne.

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej – szkolenie wewnętrzne lubzewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z procedurą w czasie godzin wychowawczych.
3. Zapoznanie rodziców z procedurą w czasie zebrania.
4. Poruszenie problematyki agresywnego zachowania, pomocy uczniom przejawiającymagresywne zachowanie oraz poszkodowanym w czasie spotkań z psychologiem.
5. Wychowawca informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracającuwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem
6. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje uwagę lub naganę wpisaną przez wychowawcę klasy do dziennika lekcyjnego.

6. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenieszkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innychsubstancji odurzających

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu
3. Alkoholizmowi.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
6. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. wsprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałaniademoralizacji i przestępczości nieletnich.
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. -Kodeks postępowania karnego.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia2003 r. wsprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci imłodzieży zagrożonych uzależnieniem

I. Działania przeciwdziałające, zwracające uwagę na zachowanie wskazujące na spożycieprzez ucznia alkoholu, narkotyków lun innych substancji odurzających:

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej - szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Zapoznanie uczniów z procedurą w czasie godzin wychowawczych.
3. Zapoznanie rodziców z procedurą w czasie zebrania.
4. Wskazanie konsekwencji spożywania i uzależnienia od środków odurzających, alkoholu,narkotyków, poruszana na spotkaniach z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
5. Działania wychowawców i innych nauczycieli na rzecz profilaktyki uzależnień.

II. Działania na wypadek podejrzeń nauczyciela co do ucznia, którego zachowaniewskazuje na spożycie alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających:

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który podejrzewa, że uczeń może być pod wpływemalkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia gosamego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa pielęgniarkę szkolną w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia,ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązujedo niezwłocznego przybycia do szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebraniadziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, alboprzekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje dyrektor szkoły, poustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji zgodnie z art.43 ust.1 Ustawy zdnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5 promilaalkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 25 mg w 1 dm3),policja ma możliwośćprzewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24godzin). O fakcieumieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nieukończył 18 lat.
6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji policji.

III. Działania naprawcze:

1. Zebranie Zespołu Kryzysowego - ustalenie dalszych etapów postępowania.
2. Pomoc pedagoga i psychologa szkolnego - kontakt z instytucjami państwowymi lubspołecznymi.
3. Diagnoza wsparcia ucznia przez rodzinę, bliskich i znajomych.

7.Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń jest w posiadaniu substancji przypominającej narkotyk

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003r. wsprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałaniademoralizacji i przestępczości nieletnich
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
5. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczejwśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
7. 7.Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. -Kodeks postępowania karnego.

I. Działania przeciwdziałające, zwracające uwagę na możliwość posiadania substancji przypominającej narkotyk:

1. Szkolenie Rady Pedagogicznej na temat środków i substancji narkotycznych.

2. Indywidualne szkolenia lub udział w kursach, konferencjach dotyczących narkotyków,nauczycieli i innych pracowników szkoły.
3. 3.Spotkanie młodzieży ze specjalistami od uzależnień, ze szczególnym zwróceniem uwagi naskutki zażywania środków odurzających.
4. Zapoznanie z procedurą uczniów oraz rodziców i opiekunów.

II. Działania podczas interwencji:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, psycholog, itp.) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynnościprzeszukania odzieży ani teczki ucznia –jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców /opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji pokazania zawartości torby szkolnej, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukujeodzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją doekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel informuje niezwłocznie Policjęw celu natychmiastowego przekazania zabezpieczonej substancji. Wcześniej próbuje ustalićw jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję.
5. Całe zdarzenie wychowawca wraz z nauczycielem podejmującym procedurę dokumentuje sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniamii umieszcza w teczce wychowawcy klasy.
6. Dalsze czynności wyjaśniające prowadzi Policja.
7. Szkoła podejmuje ostateczne decyzje dotyczące sprawy po przeprowadzeniu dochodzeniai otrzymaniu wyjaśnień od Policji.

8. Procedura postępowania w przypadku dłużej utrzymującej się nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniającerozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznychszkół.
1. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Tańskiego w Puszczy Mariańskiej

III. Działania na wypadek zaistnienia sytuacji.

1. W przypadku utrzymującej się nieobecności ucznia bez powiadomienia szkoły przezrodziców (tydzień) wychowawca telefonicznie informuje rodziców o nieobecności uczniaw szkole, z prośbą o kontakt osobisty.
2. Jeżeli ujawniono wcześniejsze przypadki nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia wszkole, wychowawca wykonuje telefon informujący rodziców o jego absencji w dniu jejwystąpienia.
3. Jeżeli nie ma możliwości kontaktu telefonicznego, mailowego lub rodzic dwukrotnie niestawił się na umówione spotkanie z wychowawcą, zostaje wysłane pisemne zawiadomienia oabsencji ucznia (listem poleconym przez sekretariat szkoły) z prośbą o kontakt rodzica zeszkołą.
4. W przypadku dalszego unikania kontaktu ze strony rodziców/opiekunów prawnych dyrektor szkoły przekazuje pisemną informację o nierealizowaniu obowiązku szkolnego lub nauki przez ucznia i niedopełnieniu obowiązków przez rodziców/opiekunów prawnych.

9. Procedura postępowania na wypadek zamiaru próby samobójczej ucznia

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
2. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

I. Działania przeciwdziałające, zwracające uwagę na możliwość popełnienia zamachu samobójczego.

1. Omówienie problematyki na Radzie Pedagogicznej - szkolenie wewnętrzne lub zewnętrzne.
2. Wdrażanie procedur przewidywania zamachów samobójczych - „Lista sprawdzająca zamiar samobójczy ucznia”
3. Analiza zagrożenia problemem samobójstw - Zespół Kryzysowy.
4. Zwracanie uwagi na uczniów przekazującychkomunikaty werbalne i niewerbalne o możliwości popełnienia próby samobójczej, np:
   a) - „wolałbym nie żyć”,
   b) - „wolałbym się nigdy nie urodzić”,
   c) - „mam ochotę się zabić”,
   d) - pisanie testamentu,
   e) - rozmowy na temat życia pozagrobowego,
   f) - brak troski o wygląd zewnętrzny,
   g) - unikanie kontaktów koleżeńskich

III. Działania na wypadek zaistnienia zamachu samobójczego.

1. Pracownik szkoły będący świadkiem zamachu samobójczego na terenie szkoły jestzobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy przed medycznej, wezwania PogotowiaRatunkowego, poinformowania opiekunów prawnych, rodziców, dyrektora szkoły.
2. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia, zapewnienie opieki uczniowi.
3. Dyrektor szkoły powiadamia organ prowadzący szkołę oraz kuratorium.
4. Dyrektor szkołypowiadamia wyżej wymienione organy, jeśli powziął informacje o zamachu samobójczymucznia także poza terenem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zwołuje niezwłocznie Zespół Kryzysowy, który podejmuje następującedziałania:
   a) analiza zaistniałej sytuacji,
   b) nawiązanie kontaktu z poszkodowanym lub jego rodziną (ustalenie stanu zdrowia dziecka),
   c) zapewnienie wsparcia psychologicznego uczniowi oraz jego rodzinie,
   d) powiadomienie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żyrardowie o zaistniałym zdarzeniu, nawiązanie współpracy z innymi instytucjami państwowymi w celu rozwiązania zaistniałego problemu,bieżące monitowanie sytuacji.

IV. Działania naprawcze.

1. Dokonanie oceny ryzyka ponowienia zamachu poprzez ucznia.
2. Kontakt z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Żyrardowie w celu ustalenia strategii działań.
3. Diagnoza wsparcia ucznia przez rodzinę, bliskich, znajomych

10. Procedura postępowania w przypadku przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu/nauczycielowi

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. -Kodeks postępowania karnego.
4. Ustawa z dnia 11 kwietnia 2007r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
5. Zgodnie z przepisami Kodeksu karnego, za przestępstwa przeciwko funkcjonariuszompublicznym należy uznać:
   -art. 222 -naruszenie nietykalności osobistej,
   -art. 223 -czynną napaść wspólnie z innymi osobami lub z użyciem broni palnej lubinnego niebezpiecznego przedmiotu bądź środka obezwładniającego,
   -art. 224 -stosowanie groźby bezprawnej lub przemocy w celu zmuszeniafunkcjonariusza publicznego do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynnościsłużbowej,

-art. 226 -znieważenie funkcjonariusza publicznego.

I. Procedura postępowania w przypadku przestępstwa przeciwko nauczycielowi.

Jeżeli w stosunku do nauczyciela uczeń, rodzic lub inna osoba używa obelżywychwyzwisk, grożenia, opluwania, przyczepiania karteczek z obraźliwymi tekstami, rzucaniaprzedmiotami, stosuje agresję fizyczną lub psychiczną, itp. to:

1. nauczyciel o zaistniałej sytuacji powiadamia dyrektora szkoły, opisując okoliczności,
2. wychowawca klasy w porozumieniu z nauczycielem sporządza pisemną notatkę, którąprzechowuje
3. w przypadku popełnienia przestępstwa przez osobę pełnoletnią dyrektor zawiadamiapolicję,
4. gdy sprawcą był uczeń, dyrektor w porozumieniu z wychowawcą, udziela nagany,
5. dyrektor szkoły o wydarzeniu informuje rodziców/prawnych opiekunów,
6. w przypadku ponownego popełnienia przestępstwa przez tego samego ucznia dyrektor
7. szkoły zawiadamia policję.

11. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń uskarża się na złe samopoczucie w czasie pobytu na terenie szkoły.

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty
2. Rozporządzenie MENIS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny wpublicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

I. Postępowanie nauczyciela w przypadku złego samopoczucia ucznia.

1. Nauczyciel po uzyskaniu informacji od ucznia dotyczących jego stanu zdrowia podejmujenastępujące czynności:
    a. w nagłych wypadkach natychmiast kontaktuje ucznia/uczennicę z pielęgniarką szkolnąpoprzez woźną lub innego pracownika szkoły
    b. w innych przypadkach zaprowadza ucznia/uczennicę do pielęgniarki szkolnej podczasprzerwy
    c. jeśli stan zdrowia ucznia jest zły, nauczyciel lub pielęgniarka informują o tym fakciedyrektora.
2. Dyrektor lub wychowawca zawiadamia rodziców lub opiekunów o złym samopoczuciuucznia/uczennicy i konieczności odebrania go ze szkoły, lub jeśli wymaga tego sytuacjawzywa pogotowie ratunkowe.
3. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba (pielęgniarka szkolna)sprawuje opiekę nad uczniem do czasu przybycia pogotowia lub rodziców.
4. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel kontaktuje się z wychowawcą klasy.

5. W przypadku nieobecności pielęgniarki i wychowawcy nauczyciel kontaktuje się z psychologiem.
6. Niedopuszczalne jest wyrażenie zgody na samodzielny powrót ucznia/uczennicy dodomu, nawet w przypadku telefonicznej rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi.

12. Procedura reagowania na epizod psychotyczny ucznia

I. Działania profilaktyczne.

1. Omówienie skutecznych metod reagowania –współpraca ze specjalistą.
2. Omówienie procedury w Zespole Antykryzysowym.
3. Zapoznanie uczniów i nauczycieli z „10 tezami o schizofrenii”
4. Opracowanie listy placówek zajmujących się udzielaniem pomocy osobom chorympsychicznie.

II. Procedura postępowania w związku z epizodem psychotycznym ucznia.

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia pozostaje w kontakcie z uczniem, nie pozostawiaucznia samego.
2. W czasie kontaktu z uczniem reaguje spokojnie, łagodnie i delikatnie.
3. Nauczyciel próbuje jak najszybciej, bez rozgłosu, przeprowadzić ucznia w spokojne,bezpieczne miejsce (gabinet pielęgniarki, sekretariat, pokój dyrektora lub psychologaszkolnego).
4. Nauczyciel o zaistniałej sytuacji jak najszybciej informuje dyrektora szkoły.
5. Dyrektor, nauczyciel lub wskazana przez niego osoba natychmiast zawiadamia pogotowie ratunkowe.
6. Dyrektor udziela informacji telefonicznej rodzicom/opiekunom prawnym.

III. Działania naprawcze

1. Jeżeli uczeń wraca do szkoły po leczeniu szpitalnym (dłuższej nieobecności), należyprzygotować klasę do odpowiedniego zachowania się. Zaplanować tematyczne zajęciaedukacyjne, spotkanie z psychologiem, itp.
2. Jeżeli uczeń nie wyraża chęci na informowanie klasy o chorobie, nie podejmować działańpatrz pkt.1.
3. Zorganizować spotkanie nauczycieli ze specjalistą, określić wymagania wobec uczniabiorąc pod uwagę natężenie choroby i skutki uboczne stosowanych leków.
4. W miarę możliwości konsultować postępowanie wobec ucznia z lekarzem prowadzącymleczenie.
5. Udzielić wsparcia rodzicom, wskazać możliwości korzystania z form leczenia psychicznego dostępnych w PPP, PZP, przyszpitalnych grupach wsparcia.

13. Procedura kontaktu z mediami w sytuacji kryzysowej

1. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej odbywa się w formie oficjalnych komunikatów.
2. W przygotowaniu oficjalnych komunikatów bierze udział Zespół Kryzysowy, należy podjąć współpracę z Wydziałem Edukacji Starostwa Powiatowego w Żyrardowie.
3. Jedynie dyrektor lub wyznaczona przez dyrektora osoba kontaktuje się z mediami, przekazuje niezbędne informacje.
4. Pozostali pracownicy szkoły nie udzielają informacji o kryzysie, nie wyrażają swoich opinii publicznie do czasu oficjalnego zakończenia sprawy.
5. Należy wyznaczyć miejsce oraz godzinę, gdzie będą udzielane informacje dotyczące zdarzenia.
6. Na zapytania ze strony mediów należy odpowiadać natychmiast, przekazując jedynie pewne informacje, unikając domysłów na temat prawdopodobnych przyczyn sytuacji kryzysowej.
7. W miarę możliwości należy zwołać konferencję prasową, której przewodniczący dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona.
8. Obecność kadry zarządzającej na konferencji jest obowiązkowa.

14. Procedura ustalania okoliczności i przyczyn wypadków uczniów i pracowników szkoły oraz postępowania powypadkowego

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu uznawania zdarzenia za wypadek w drodze do pracy lubz pracy, sposobu jego dokumentowania, wzoru karty wypadku w drodze do pracy lub z pracy oraz terminu jej sporządzania

I. Katalog zdarzeń

1. Za wypadek ucznia/pracownika uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z realizacją zajęć szkolnych/z wykonywaniem pracy:

a) podczas lub w związku z wykonywaniem przez ucznia/pracownika zwykłych czynności lub poleceń nauczycieli/ przełożonych,
b) podczas lub w związku z wykonywaniem przez ucznia/ pracownika czynności (bez polecenia) w czasie pozostawania pod nadzorem szkoły/ w czasie wykonywania obowiązków pracowniczych,
c) podczas zajęć szkolnych, poza terenem szkoły, wynikających z realizacji zadań programowych szkoły,
d) w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji zakładu pracy w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunkupracy.

2. Za śmiertelny wypadek ucznia/pracownika uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nie przekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.
3. Za ciężki wypadek ucznia/pracownika uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej lub inne uszkodzenie ciała albo rozstroju zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do nauki/pracy w szkole albo trwałe, istotne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
4. Za zbiorowy wypadek ucznia/pracownika uważa się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

II. Katalog otwarty zdarzeń szczególnych.

1. Wypadkiem ucznia jest uraz, który zaistniał na terenie szkoły powodujący widoczne drobne krwawienie lub urazowe zmiany ciała: siniaki, guzy, zadrapania, itp.
2. Wypadkiem ucznia jest uraz, który powstał na terenie szkoły i nie spowodował łatwo dostrzegalnych zmian zewnętrznych, ale był wskazany jako przyczyna nieobecności na lekcji lub zajęciach.
3. Wypadkiem ucznia jest również wyżej wymieniony uraz, który zdarzył się podczas imprezy lub wycieczki szkolnej organizowanej przez szkołę.
4. Badaniu w trybie ustalonym dla wypadku ucznia podlega każde zdarzenie zgłoszone pisemnie (wzór zgłoszenia do pobrania w sekretariacie szkoły) przez rodziców, opiekunów lub świadka wypadku (pracownika szkoły).

III. W sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków uczniowskich i pracowniczych powołuje się zespół powypadkowy w składzie:

- **Dyrektor szkoły**
- **nauczyciel w-f**
- **Sekretarz Szkoły**

IV. Postępowanie pracownika szkoły w czasie zaistnienia wypadku.

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pomocy przedmedycznej oraz sprowadzając pomoc (pogotowie ratunkowe, pielęgniarkę szkolną, inną osobę pełnoletnią).

2. Pracownik szkoły, który przyjął informację o wypadku śmiertelnym, ciężkim, zbiorowym jest zobowiązany do zabezpieczenia miejsca wypadku do czasu ustalenia okoliczności i przyczyn w sposób wykluczający:
3. -dopuszczenie do miejsca osób niepowołanych,zmiany położenia przedmiotów, które spowodowały wypadek lub pozwolą odtworzyć jegookoliczności.

4. Dokonywanie zmian w miejscu wypadku jest dopuszczalne, jeżeli zachodzi konieczność ratowania osób lub mienia albo zapobieżenia grożącemu niebezpieczeństwu.
5. W sytuacji innego wypadku zespół powypadkowy ustala okoliczności i przyczyny na podstawie rozmów przeprowadzonych z poszkodowanym i świadkami wypadku.
6. Każdy wypadek jaki zdarzył się na terenie szkoły lub podczas zajęć organizowanych przez szkołę poza jej terenem należy złościć niezwłocznie na obowiązującym druku.Obowiązek zgłoszenia dotyczy rodziców, opiekunów prawnych, pracowników szkoły.
7. O wypadku śmiertelnym, ciężkim, zbiorowym informować niezwłocznie dyrektora, a w razie jego nieobecności nauczyciela lub psychologa.
8. Dyrektor informuje o wypadku:
   a) - rodziców poszkodowanego (prawnych opiekunów),
   b) - szkolnego specjalistę ds. BHP, społecznego inspektora pracy,
   c) - o wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym – także prokuratora i kuratora oświaty,
   d) - o wypadku do którego doszło w wyniku zatrucia – także inspektora sanitarnego.
9. Zespół powypadkowy ustala okoliczności i przyczyny wypadku natychmiast po otrzymaniu wiadomości o wypadku, a w szczególności:
   a) dokonuje oględzin miejsca wypadku, stanu technicznego urządzeń oraz bada warunki wykonywania pracy/nauki i inne okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku,
   b) prowadzi rozmowę z poszkodowanym (o ile stan zdrowia na to pozwala), świadkami wypadku,
   c) w miarę potrzeby zasięga opinii lekarza lub innych specjalistów.
10. Przedstawiciel ustawowy poszkodowanego ucznia, poszkodowany pracownik ma prawo zgłoszenia uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym wg. obowiązujących przepisów o czym zespół powypadkowy jest zobowiązany pouczyć pracownika i ucznia (rodzica lub opiekuna prawnego).

15. Procedura postępowania w przypadku kradzieży na terenie szkoły

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny.
2. Ustawa z 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

I Katalog zdarzeń

1. Kradzież (art. 278 kk)

-zabór cudzej rzeczy w celu przywłaszczenia. Pod pojęciem zaboru rozumie się fizyczne wyjęcie rzeczy spod władztwa właściciela. Dotyczy to również przedmiotu pozostawionego przez niego w znanym mu miejscu w zamiarze późniejszego jej zabrania. Wymóg dokonania zaboru oznacza, że nie jest możliwa kradzież rzeczy znalezionej przez sprawcę lub jemu powierzonej. Nie wyklucza to odpowiedzialnościza inneprzestępstwo, a mianowicie za przywłaszczenie. Kradzież rzeczy ruchomej o wartości nieprzekraczającej 250 zł stanowi wykroczenie (art. 119 k. w.). Wartość przedmiotu przestępstwa nie ma znaczenia przy zaborze karty bankomatowej.

2. Wykroczeniem pozostaje również zabór w celu przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej przedstawiającej wartość niemajątkową, np.: pamiątkowy dyplom dla właściciela lub zdjęcie osoby najbliższej (art. 126 § 1 k. w.).
3. Wymienione zachowania są czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13lat a nie ukończył 17 lat.
4. Natomiast z przestępstwem mamy do czynienia wtedy, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. -Kodeks karny.
5. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 kpk).

II. Procedury działania:

1. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zagubienie, zniszczenie, pozostawienie bez nadzoru nauczyciela lub innego pracownika szkoły, przedmiotów wartościowych (np.: telefon, torba, plecak, przedmioty audio- wizualne, zegarek).
2. Przedmioty wartościowe uczeń przynosi do szkoły na własną odpowiedzialność.
3. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły jest świadkiem kradzieży lub został poinformowany przez uczniów o dokonaniu kradzieży przez innego ucznia na terenie szkoły, jest zobowiązany do podjęcia następujących działań:
4. Niezwłocznie powiadomić o kradzieży Dyrektora szkoły, psychologa szkolnego, wychowawcę.
5. Ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Wskazać sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub psychologowi szkolnemu.
7. W przypadku ustalenia sprawcy nakłonić go do zwrotu skradzionej rzeczy, powiadomić dyrekcję szkoły i rodziców ucznia.
8. Sporządzić notatkę służbową dotyczącą zaistniałego zdarzenia.
9. W przypadku wyjaśnienia zajścia, sprawca jest zobowiązany do naprawienia szkody.
10. Uczeń, za swoje postępowanie, zostaje ukarany zgodnie ze Statutem Liceum.
11. Dyrektor szkoły, po przyjęciu zawiadomienia i wyjaśnień od nauczyciela lub innego pracownika szkoły o kradzieży, informuje odpowiednie służby.

16. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
3. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1977 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
4. Ustawa z 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń.

Podejmowane działania:

1. W sytuacji dostrzeżenia jakiejkolwiek usterki lub zniszczenia mienia szkolnego, każdy uczeń zobowiązany jest zgłosić szkodę nauczycielowi dyżurującemu, wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły.
2. Uczeń, który zniszczył lub uszkodził mienie szkolne, niezależnie od okoliczności, jest zobowiązany zgłosić ten fakt nauczycielowi dyżurującemu, wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły.
3. Uczeń będący świadkiem niszczenia mienia szkolnego ma obowiązek zgłosić ten fakt nauczycielowi dyżurującemu, wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły.
4. Nauczyciel dyżurujący zobowiązany jest podjąć stosowne interwencje wobec sprawcy zniszczenia.
5. W razie potrzeby zabezpieczenia lub naprawy zniszczonego mienia, nauczyciel dyżurujący ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym wychowawcę klasy oraz dyrektora szkoły.
6. Nauczyciel dyżurujący lub każdy inny pracownik szkoły, który został poinformowany o fakcie niszczenia lub zniszczenia mienia szkolnego ma obowiązek, jak najszybciej, powiadomić o tym wychowawcę sprawcy zniszczenia.
7. Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę na temat zaistniałej sytuacji. Ustala przebieg i okoliczności zdarzenia oraz ewentualnych innych uczestników.
8. Wychowawca podejmuje decyzję o konieczności i sposobie ukarania sprawcy.
9. Wychowawca w porozumieniu z kierownikiem administracji oceniają straty i szkody materialne.
10. Wychowawca niezwłocznie powiadamia rodziców ucznia, który dokonał zniszczenia mienia szkolnego, o zdarzeniu i jego konsekwencjach (wychowawczych i finansowych).
11. Wychowawca ustala z uczniem i rodzicami sposób i termin naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia opłaty za ich naprawę (darowizna na rzecz szkoły).
12. Jeśli szkoda nie zostanie naprawiona w ustalonym terminie, dyrektor szkoły wzywa rodziców (opiekunów prawnych) do natychmiastowego wywiązania się z poczynionych ustaleń.
13. W przypadku, gdy rodzice nadal uchylają się od pokrycia kosztów naprawy lub odkupienia zniszczonego mienia oraz gdy wartość kradzieży lub zniszczenia przekracza 250 pln sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana na Policję.
14. Rodzice i uczeń zobowiązują się do podjęcia pracy nad eliminacją podobnych szkodliwych zachowań.

15. Procedura ta nie obowiązuje w przypadku uszkodzenia mienia prywatnego, za którego posiadanie przez ucznia, szkoła nie ponosi odpowiedzialności.
16. W przypadku, gdy trudno ustalić, kto dokonał zniszczeń, dyrektor szkoły informuje uczniów klasy, w której może być sprawca, o konieczności jego ujawnienia. Jeśli osoba winna nie zostanie wskazana, dyrektor szkoły może zobowiązać do pokrycia całkowitego kosztu naprawy zniszczonego mienia wszystkich uczniów danej klasy.

17. Procedura postępowania w przypadku włamania i fałszerstwa dziennika elektronicznego i dokumentacji szkolnej dokonanego przez ucznia

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
2. Ustawa z 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń.
3. Statut Liceum

Sytuacja fałszerstwa w szkole dotyczy:

1. dokonywanie wpisów do elektronicznego dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
2. przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
3. podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich, podkładanie prac innych uczniów jako własnych,
4. inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.),
5. fałszowanie legitymacji szkolnej,
6. fałszowanie podpisu nauczyciela na zwolnieniu wyjścia z lekcji.

1. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:

1. wychowawca klasy,
2. nauczyciel przedmiotu,
3. psycholog szkolny,
4. dyrektor.

2. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

1. W przypadku włamania do dziennika elektronicznego dyrektor szkoły powiadamia policję.
2. Świadek zdarzenia (osoba zgłaszająca)lub osoba, której zgłoszono sytuację zabezpiecza dowody fałszerstwa (jeśli istnieje taka możliwość) i powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy
3. Wychowawca klasy powiadamia rodziców ucznia,
4. Wychowawca ustala termin spotkania z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,

5. Wychowawca informuje rodziców i ucznia o konsekwencjach prawnych oraz szkolnych zdarzenia
6. W przypadku włamania i podrobienia dokumentu szkolnego (dziennik, oficjalne dokumenty szkoły) szkoła przekazuje informację na Policję w trybie natychmiastowym.

18. Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia istnienia, w społeczności szkolnej, zjawiska mobbingu lub bullyingu

Podstawa prawna:

1. Art. 9 i 30 Konstytucji Rzeczpospolitej Polskiej:
2. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych (art. 17 ust.1, ust. 2,)
3. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dn.4.11.1950 ratyfikowana przez RP w styczniu 1993r.

I. Działania naprawcze:

Współpraca pomiędzy wychowawcą, dyrektorem, psychologiem szkolnym i rodzicem -monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą.

Ramowy program zapobiegania agresji w szkole

1. Proponuje się, aby w pierwszej kolejności skoncentrować się na mobbingu bezpośrednim, czyli widocznych, otwarcie agresywnych lub negatywnych zachowaniach skierowanych przeciw innym uczniom, nie zapominająco takich formach jak np. próby wyizolowania ucznia z klasy i niedopuszczania do „zabaw" kosztem innych.
2. Zwalczaniu negatywnych zachowań uczniów agresywnych powinno towarzyszyć podkreślenie i wykorzystanie ich stron pozytywnych.
3. Ważne jest, aby nauczyciele i rodzice zdawali sobie sprawę z rzeczywistej skali problemui chcieli zmienić panującą sytuację.

Środki zaradcze na poziomie szkoły to:

1. Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów. Analiza sytuacji.
2. Dzień poświęcony problemowi mobbingu w szkole (zamiast zwykłych lekcji).
3. Większa kontrola podczas przerw (dyżury), częstsze interwencje.
4. Więcej ciekawych zajęć pozalekcyjnych.
5. Uruchomienie dziennika elektronicznego w którym uczniowie mogą informować nauczycieli o niepokojących zjawiskach
6. Ogólnoszkolne zebranie rodziców.
7. Doskonalenie i samodoskonalenie nauczycieli (grupy rozwojowe) – szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne.

8. Współpraca dom - szkoła.

Środki zaradcze na poziomie klasy:

1. Regulamin klasowy zawierający normy postępowania zapobiegające mobbingowi, wyjaśnienie problemu, nagradzanie i sankcje.
2. Godzina wychowawcza poświęcona tematycznie tym problemom.
3. Nauka poprzez współpracę, dająca możliwości bliższego poznania się.
4. Wspólne zajęcia wzmacniające więzi między uczniami.
5. Zebranie rodziców i ewentualne indywidualne rozmowy z rodzicami.

Środki zaradcze na poziomie jednostki:

1. Rozmowy ze sprawcami i ofiarami mobbingu.
2. Rozmowy z rodzicami uczniów, których problem dotyczy.
3. Wykorzystanie pomocy ze strony "neutralnych" uczniów.
4. Pomoc i wsparcie dla rodziców ze strony szkoły.
5. Fachowa pomoc psychologa dla rodziców i uczniów szykanowanych (także szykanujących).
6. Zmiana klasy lub szkoły.

19. Procedura postępowania z uczniem przewlekle chorym

I. Obowiązki rodzica

1. W przypadku ucznia rozpoczynającego naukę w liceum rodzic powinien dostarczyć wychowawcy informacje o stanie zdrowia dziecka przewlekle chorego, objawach choroby, zagrożeniach zdrowotnych, przyjmowanych lekach i ich wpływie na organizm.
2. Jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły rodzic powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę.
3. Rodzic jest zobowiązany do stałej współpracy z wychowawcą chorego ucznia.

II. Obowiązki wychowawcy

Wychowawca jest zobowiązany do przekazania informacji Radzie Pedagogicznej i pozostałym pracownikom szkoły o sposobach postępowaniaz chorym uczniem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

III. Obowiązki nauczycieli

Nauczyciele są zobowiązani dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także do objęcia go odpowiednimi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W przypadku nasilenia choroby u ucznia podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

Uczeń z astmą

Postępowanie

1. W przypadku wystąpienia duszności należy podać wziewny lek rozkurczający oskrzela zgodnie z zaleceniem lekarza.
2. W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać Pogotowie Ratunkowe i poinformować rodziców. W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia uczeń wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej.
3. Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie uczniowi spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

Nakazy

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych.
2. Uczeń, który ma objawy po wysiłku, powinien przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.
4. W przypadku wystąpienia u ucznia objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić mu zażyć środek rozkurczowy.

Zakazy

1. Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych.
2. W okresie pylenia roślin dzieci z pyłkowicą nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto.
3. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagającychdługotrwałego, ciągłego wysiłku.
4. W klasach, gdzie odbywają się lekcje nie powinno być zwierząt futerkowych.

Ograniczenia

Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.

Obszary dozwolone i wskazane dla ucznia

1. Uczniowie chorzy na astmę powinni uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego. wysportowane dziecko lepiej znosi okresy zaostrzeń choroby.
2. Uczeń z astmą nie powinien być trwale eliminowany z zajęć z wychowania fizycznego.
3. Uczeń z astmą mogą uprawiać biegi krótkie, a także gry zespołowe.
4. Uczniowie z astmą mogą uprawiać gimnastykę i pływanie.
5. Uczeń z astmą mogą uprawiać większość sportów zimowych. Bardzo ważny jest dobry kontakt szkoły z rodzicami, po to, aby wspólnie zapewnić mu bezpieczne warunki nauki i pobytu w szkole. Pozwoli to zmniejszyć nadopiekuńczość rodziców a dziecku rozwijać samodzielność

i zaufanie do własnych możliwości i umiejętności. Tylko współdziałanie szkoły z rodzicami i lekarzem prowadzącym pomoże prawidłowo funkcjonować uczniowi z astmą oskrzelową w środowisku, gdzie spędza wiele godzin w ciągu dnia.

Uczeń z cukrzycą

Postępowanie przy hipoglikemii lekkiej

Kiedy dziecko jest przytomne, w pełnym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

1. uczeń powinien sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie
2. podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód
3. **NIE WOLNO!**zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego
4. ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach
5. zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

Postępowanie przy hipoglikemii średnio ciężkiej

Kiedy dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje bezwzględnej pomocy osoby drugiej:

1. oznaczyć glikemię i potwierdzić niedocukrzenie;
2. jeżeli uczeń może połykać podać do picia płyn o dużym stężeniu cukru (np. 3-5 kostek cukru rozpuszczonych w ½ szklanki wody, coli, soku);
3. wezwać Pogotowie Ratunkowe i poinformować rodziców

Postępowanie przy hipoglikemii ciężkiej

Kiedy uczeń jest nieprzytomny, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki **NIE WOLNO!**podawać niczego do picia ani do jedzenia do ust!

1. układamy ucznia na boku
2. wzywamy pogotowie ratunkowe
3. kontaktujemy się z rodzicami ucznia

Uczeń z padaczką

W razie wystąpienia napadu należy:

1. przede wszystkim zachować spokój;

2. ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku;
3. zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę;
4. asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut albo jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

20. Procedura postepowania na wypadek wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły

Sytuacjawtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

Zalecenia dla nauczyciela:

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób
2. Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę
3. Zaopiekuj się uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na uczniów, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji
4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia
5. Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji
6. Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego
7. Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
8. Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników
9. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz
10. Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma
11. Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi

12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą.
Zalecenia dla nauczyciela:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej
3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji
6. Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców
8. Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:
Zalecenia dla nauczyciela:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji

3. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników
4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników
5. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego
6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową
7. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców
8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku
9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne
10. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

21. Procedura postepowania na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich" czy „obcych", inaczej niż w przypadku porwania lub użycia broni palnej, które dotyczą konkretnych osób. Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielenie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu (detonacji lub deflagracji). Określenie ładunek materiału wybuchowego oznacza określoną ilość materiału wybuchowego przygotowanego do wysadzenia.

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu
2. Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji
3. Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury - dyrektor szkoły - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły

4. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
5. Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
6. Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową
8. W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich uczniów, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

Przez podejrzany pakunek rozumiemy przesyłkę, która może zawierać ładunek wybuchowy.

22. Procedura postepowania na wypadek podłożenia podejrzanego pakunku

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

1. Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona
2. Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania
3. Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznanej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji
4. Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury –dyrektor szkoły, w przypadku nieobecności osoba przez niego wyznaczona - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły
5. Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku
6. Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy
7. Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową

8. W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły

Sposób prowadzenia ewakuacji - Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami

Telefony alarmowe Policja 997 Telefon alarmowy 112

Sposób powiadamiania służb - Wybierz jeden z ww. numerów. - Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- nazwę i adres szkoły
- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

Sposób postępowania z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez uczniów zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej
Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

Obowiązki pracowników

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
- Znać sygnał uruchamiający procedurę
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacja kryzysową.

23. Procedura postepowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

Zagrożenie chemiczne - uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, bruceloza etc.) wirusami (ospy, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie szkoły (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną - np. telefon o zamiarze ataku):

Należy wówczas:
1. zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru
2. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku
3. w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
4. w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
5. przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
6. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
7. do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych
8. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.

Należy wówczas:

1. nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy

2. aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
3. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
4. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
5. powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
6. zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru

7. rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń
8. natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
9. jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka
10. po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń
11. w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację
12. sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
13. w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry
14. przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji
15. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
16. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:

Należy wtedy:

1. nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
2. powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję
3. przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się
4. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
5. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
6. ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
7. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia
8. w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
9. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sposóbprowadzeniaewakuacji

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami

Telefony alarmowe Policja 997 Telefon alarmowy 112

Sposób powiadamiania służb - Wybierz jeden z ww. numerów. - Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- nazwę i adres szkoły
- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

Sposób postępowania z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez uczniów zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej
Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

Obowiązki pracowników

1. Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
2. Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
3. Znać sygnał uruchamiający procedurę
4. Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynacji ewakuacji osób niepełnosprawnych
5. Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
6. Znać miejsce ewakuacji.
7. Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
8. Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacja kryzysową.

24. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole

Podstawy prawne uruchomienia procedury
Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b;

Cel
Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego wynikającego z możliwości pojawienia się osób, które psychicznie i fizycznie będą molestowały uczniów i nakłaniały do czynności seksualnych.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie
Dyrektor lub w przypadku nieobecności osoba przez niego upoważniona

Sposób działania
Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.

1. w pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego
2. w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji
3. następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
4. wychowawcy klas oraz psycholog szkolny winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
5. w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powinni zostać powiadomieni rodzice/prawni opiekunowie ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
6. wychowawca lub psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem
7. dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
8. wychowawca lub psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia
9. dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustali działania z udziałem psychologa w celu zapewnienia opieki na uczennicą/uczniem

25. Procedura postępowania na wypadek przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia

Cel
Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie
Dyrektor lub w przypadku nieobecności osoba przez niego upoważniona

Sposób działania

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
4. Wychowawca klasy i psycholog szkolny winien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań

5. Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
6. Wychowawca lub psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

26. Procedura postepowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

Cel
Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie
Dyrektor lub w przypadku nieobecności osoba przez niego upoważniona

Sposób działania

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy i/lub psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach
3. Wychowawca lub psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim
5. Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.
6. W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję– Wydział ds. Nieletnich.
7. Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
8. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu

karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

VI.7. Ewaluacja

Ewaluacja będzie prowadzona na bieżąco i na koniec roku szkolnego. Program będzie podlegał ocenie skuteczności. Działania wychowawczo-profilaktyczne zakładają powodowanie pozytywnych zmian w postawach i zachowaniu młodych ludzi. Niezbędne, więc będzie sprawdzanie, czy zmiany te rzeczywiście zachodzą, czy zachodzą w sposób właściwyoraz czy program jest trafny i atrakcyjny. Należy także sprawdzać, czy zrealizowano zakładane cele wychowawczo-profilaktyczne i w jakim zakresie, co ułatwiło, a co utrudniło realizację. Taka kontrola umożliwi podjęcie decyzji o zakończeniu, kontynuacji lub wprowadzeniu korekt podnoszących jakość programu.

Metody ewaluacji:
- obserwacja
- wywiad
- ankiety diagnostyczne
- ankiety ewaluacyjne
- sprawozdania psychologa
- analiza dzienników
- analiza protokołów rad pedagogicznych
- dokumenty Zespołu Wychowawczego

Oczekiwane efekty:

1. Uczniowie będą przestrzegać kultury słowa w szkole i poza nią
2. Rodzice będą świadomi nowych zagrożeń
3. Uczniowie będą posiadać dużą wiedzę o szkodliwości środków uzależniających
4. Uczniowie i rodzice będą wiedzieli do kogo zwrócić się w sytuacji zagrożenia
5. Uczniowie będą chętnie i aktywnie uczestniczyć w promocji zdrowego stylu życia
6. Więcej uczniów będzie radzić sobie ze stresem
7. Uczniowie będą aktywni sportowo
8. Uczniowie potrafią przekazać wiedzę na temat właściwych postaw swoim rówieśnikom Uczniowie potrafią wspierać innych w podejmowaniu właściwych decyzji związanych z odpowiedzialnością za własne czyny
9. Uczniowie będą potrafili zachować się w sytuacjach kryzysowych
10. Uczniowie będą znali zasady udzielania pierwszej pomoc
11. Obniży się ilość nieusprawiedliwionych nieobecności na zajęciach
12. Uczniowie będą mieć poczucie własnej wartości.

Rozdział VII. Uchwalenie PWP

Na podstawie art. 84 Prawa Oświatowego Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwaliła program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, o którym jest mowa w art. 26 Prawa Oświatowego, na posiedzeniu Rady w dniu 15 września 2021.

Załącznik 2

Regulamin Pocztu Sztandarowego

Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to najbardziej honorowa funkcja uczniowska w Szkole, dlatego w jego składzie winni znajdować się uczniowie o nienagannej postawie i godni takiego zaszczytu.

1. Skład osobowy pocztu sztandarowego:
    a. chorąży – uczeń klasy pierwszej, drugiej lub trzeciej;
    b. asysta - dwie uczennice klasy pierwszej, drugiej lub trzeciej.
2. Kandydatury składu pocztu sztandarowego są przedstawiane przez Opiekuna Samorządu Uczniowskiego i wychowawców klas na posiedzeniu Radzie Pedagogicznej i przez nią zatwierdzane.
3. Następuje wybór uczniów do składu pocztu cywilnego i mundurowego.
4. Kadencja pocztu trwa dwa lata, począwszy od przekazania sztandaru w dniu zakończenia roku szkolnego dla klas trzecich.
5. O wyborze uczniów do pocztu sztandarowego są powiadomieni rodzice lub opiekunowie prawni uczniów.
6. Po skończeniu kadencji pocztu nazwiska uczniów wpisane są do Kroniki Szkoły.
7. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. w takim przypadku należy dokonać wyboru uzupełniającego.
8. Insygnia pocztu sztandarowego stanowią:
    a. biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane pod lewym, kolorem białym do góry;
    b. białe rękawiczki, mundurowi- czarne rękawiczki;
    c. odświętny ubiór chorążego i asysty: czarny, granatowy lub grafitowy garnitur i biała koszula (uczeń), czarna, granatowa lub grafitowa spódnica i biała bluzka (uczennica).
    d. poczet klas mundurowych - uczniowie ubrani w mundury, czarne berety, czarne buty.
9. Udział sztandaru w uroczystościach na terenie Szkoły dotyczy głównie:
    a. rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego;
    b. uroczystości rocznicowych;
    c. ślubowania klas pierwszych;
    d. innych ważnych uroczystości państwowych, szkolnych i okolicznościowych.
10. Sztandar może uczestniczyć w ważnych uroczystościach poza terenem Szkoły.
11. Opiekę nad pocztem sztandarowym sprawuje nauczyciel-opiekun Samorządu Uczniowskiego.

Załącznik. 2 Akty prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r.
2. Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej i wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, wtymdlauczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznejw publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
5. Statut Liceum Ogólnokształcącego im. Czesława Tańskiego w Puszczy Mariańskiej
6. Wnioski Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego i Rady Rodziców
7. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r.
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta"
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 stycznia 2012 w sprawie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępcze.